

POWIATOWE CENTRUM POMOCY RODZINIE W MŁAWIE

**SPRAWOZDANIE Z DZIAŁALNOŚCI
POWIATOWEGO CENTRUM POMOCY RODZINIE
W MŁAWIE**

ZA ROK 2019

MŁAWA, KWIECIEŃ 2020r.

SPIS TREŚCI

1. ORGANIZACJA I FUNKCJONOWANIE POWIATOWEGO CENTRUM POMOCY RODZINIE	3
2. SPRAWOZDANIE FINANSOWE	4
3. INFORMACJE O JEDNOSTCE	5
4. SPRAWOZDANIE Z EFEKTÓW PRACY W ZAKRESIE PIECZY ZASTĘPCZEJ	8
5. ŚRODOWISKOWY DOM SAMOPOMOCY W MŁAWIE	35
6. JEDNOSTKI NADZOROWANE PRZEZ PCPR W MŁAWIE	38
1) Centrum Administracyjne do Obsługi Placówek Opiekuńczo - Wychowawczych oraz Domy Dziecka nr 1, 2, 3, 4 w Kowalewie	38
2) Dom Pomocy Społecznej w Bogurzynie	42
3) Zespół Ośrodków Wsparcia w Mławie	47
7. REHABILITACJA SPOŁECZNA OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH	48
1) Turnusy rehabilitacyjne	49
2) Zaopatrzenie w sprzęt rehabilitacyjny, przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze	49
3) Likwidacja barier architektonicznych, w komunikowaniu się i technicznych	50
8. PILOTAZOWY PROGRAM „AKTYWNY SAMORZĄD”	52
9. POWIATOWY ZESPÓŁ DO SPRAW ORZEKANIA O NIEPEŁNOSPRAWNOŚCI	54
10. WYKAZ POTRZEB	60

1. ORGANIZACJA I FUNKCJONOWANIE POWIATOWEGO CENTRUM POMOCY RODZINIE

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Mławie zostało powołane Uchwałą Nr III/9/98 Rady Powiatu Mławskiego z dnia 16 grudnia 1998r. i rozpoczęło swoją działalność z dniem 01.01.1999r. w celu wykonywania zadań w zakresie pomocy społecznej i polityki prorodzinnej. Centrum jest samodzielną jednostką organizacyjną Powiatu Mławskiego, bezpośrednio podporządkowana Zarządowi Powiatu. Swoim działaniem obejmuje mieszkańców z terenu Powiatu Mławskiego.

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Mławie realizuje zadania powiatu (własne i zlecone). Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w 2019r. działało na podstawie następujących aktów prawnych:

- 1) Ustawy z dnia 5 czerwca 1998r. o samorządzie powiatowym (t.j. Dz. U. z 2019 poz. 511 ze zm.),
- 2) Ustawy z dnia 27 sierpnia 2009r. o finansach publicznych (t.j. Dz. U. z 2019 poz. 869 ze zm.),
- 3) Ustawy z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej (t.j. Dz. U. z 2019 poz. 1507 ze zm.),
- 4) Ustawy z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (t.j. Dz. U. z 2019 poz. 1111 ze zm.),
- 5) Ustawy z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (t.j. Dz. U. z 2020, poz. 218),
- 6) Ustawy z dnia 19 sierpnia 1994r. o ochronie zdrowia psychicznego (t.j. Dz. U. z 2018 poz. 1878 ze zm.),
- 7) Ustawy z dnia 27 sierpnia 1997r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (t.j. Dz. U. z 2019, poz. 1172 ze zm.),
- 8) Ustawy z dnia 24 kwietnia 2003r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. z 2019 poz. 688 ze zm.),
- 9) Ustawy z dnia 29 stycznia 2004r. - Prawo zamówień publicznych (t.j. Dz. U. z 2019 poz. 1843 ze zm.),
- 10) Rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 3 sierpnia 2012r. w sprawie udzielania pomocy na usamodzielnienie, kontynuowanie nauki oraz zagospodarowanie (Dz. U. z 2012, poz. 954),
- 11) Rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 25 czerwca 2002r. w sprawie określenia rodzajów zadań powiatu, które mogą być finansowane ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych (t.j. Dz. U. z 2015 poz. 926 ze zm.),
- 12) Rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 15 listopada 2007r. w sprawie turnusów rehabilitacyjnych (Dz. U. z 2007 Nr 230, poz. 1694 ze zm.),
- 13) Rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 23 sierpnia 2012r. w sprawie domów pomocy społecznej (Dz. U. z 2018 poz. 734 ze zm.),

- 14) Rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 9 grudnia 2010r. w sprawie środowiskowych domów samopomocy (Dz. U. z 2010r. Nr 238 poz. 1586 ze zm.),
- 15) Rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 9 grudnia 2011r. w sprawie szkoleń dla kandydatów do sprawowania pieczy zastępczej (Dz. U. z 2011 Nr 274 poz. 1620),
- 16) Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 22 grudnia 2011r. w sprawie instytucjonalnej pieczy zastępczej (Dz. U. z 2011 Nr 292 poz. 1720),
- 17) Uchwały Nr III/9/98 Rady Powiatu w Mławie z dnia 16 grudnia 1998r. w sprawie utworzenia Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Mławie,
- 18) Uchwały Nr XLI/307/2014 Rady Powiatu Mławskiego z dnia 23 września 2014r. w sprawie ustalenia Statutu Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Mławie.

Stosownie do zapisów art. 112 ust. 12 Ustawy z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej (t.j. Dz. U. z 2019r., poz. 1507 ze zm.) kierownik Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie składa Radzie Powiatu sprawozdanie z działalności centrum oraz przedstawia wykaz potrzeb w zakresie pomocy społecznej.

2. SPRAWOZDANIE FINANSOWE

Środki finansowe na realizację poszczególnych zadań zostały wykorzystane zgodnie z przeznaczeniem.

Tabela nr 1. Budżet PCPR

Rozdział	Cel wydatków	Plan
85203	Środowiskowy Dom Samopomocy	936.151,00
85218	Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie	571.763,00
85321	Powiatowy Zespół do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności	171.414,90
85504	Program „Dobry Start”	36.580,00
85508	Rodziny zastępcze	2 262.084,81
85510	Placówki Opiekuńczo-Wychowawcze	290.800,20
	Ogółem	4.268.793,91

Źródło: dane PCPR

Ponadto prowadzono obsługę i wydatkowanie środków finansowych z Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych –w tym rehabilitacja społeczna **661.193,00zł.** oraz Pilotażowego Programu „Aktywny Samorząd” – **124.008,50zł.**

3. INFORMACJA O JEDNOSTCE

Zgodnie z Regulaminem Organizacyjnym jednostką kieruje Dyrektor, w oparciu o następujące zespoły i stanowiska:

- 1) Zespół finansowo – księgowo – administracyjny;
- 2) Dział Rodzinnej Pieczy Zastępczej;
  - a) Zespół do Spraw Rodzinnej Pieczy Zastępczej;
  - b) Zespół do Spraw Świadczeń;
- 3) Stanowisko do Spraw Pomocy Instytucjonalnej;
- 4) Inspektor Ochrony Danych;
- 5) Zespół do Spraw Osób Niepełnosprawnych;
- 6) Stanowisko radcy prawnego;
- 7) Środowiskowy Dom Samopomocy.

Centrum prowadzi obsługę finansowo – księgowo – administracyjną i kadrową dla Powiatowego Zespołu do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności.

Dla zharmonizowania działalności i zapewnienia jednolitego działania przy wykonywaniu zadań, poszczególne zespoły zobowiązane zostały do wzajemnej współpracy oraz informowania się o obowiązujących przepisach.

Wszechstronny i złożony charakter udzielanej pomocy na rzecz mieszkańców powiatu mławskiego wymaga zatrudnienia odpowiednich specjalistów.

Na dzień 31.12.2019r. zatrudnionych było **31** pracowników na **27,63 etatu**. tj.:

- Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie -15 osób (13,53 etatu);
- Środowiskowy Dom Samopomocy - 14 osób (12,10 etatu) w tym 1 osoba zatrudniona na zastępstwo za pracownika przebywającego na urlopie macierzyńskim;
- Powiatowy Zespół do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności - 2 osoby (2 etaty).

Tabela nr 2. *Wykształcenie kadry PCPR*

Wyszczególnienie	wykształcenie wyższe mgr	wykształcenie licencjackie	wykształcenie średnie
Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie	11	1	3
Środowiskowy Dom Samopomocy	10	1	3
Powiatowy Zespół do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności	2	0	0

Dane źródłowe: PCPR w Mławie

Wśród zatrudnionych **6** osób posiada orzeczenie o stopniu niepełnosprawności (w tym 2 osoby o stopniu umiarkowanym).

W roku 2019 - **3** osoby odbywały staż w tut. Centrum na stanowiskach pomocy administracyjnej i referent.

Zarówno Dyrektor jak i pracownicy Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Mławie uczestniczyli w 2019r. w wielu szkoleniach, naradach i konferencjach m.in.:

- dokumentowanie pracy terapeutów-ocenie i ewaluacja procesu terapeutycznego z elementami supervizji;
- trening umiejętności komunikacyjnych, w tym z wykorzystywaniem alternatyw i wspomagających sposobów porozumiewania się, w przypadku osób z problemami w komunikacji werbalnej;
- rewolucyjne zmiany w ZUS – Nowa wersja programu PŁATNIK;
- ewidencja czasu pracy – po zmianach z 2019r;
- zabezpieczenie dobra dziecka. Procedury odebrania dziecka od rodziny, przewozu od rodziny i umieszczenie w pieczy zastępczej;
- koordynator rodzinnej pieczy zastępczej – profesjonalista;
- trening umiejętności komunikacyjnych, w tym z wykorzystywaniem alternatywnych i wspomagających sposobów porozumiewania się;
- System Obsługi Wsparcia SOW.

Szkolenia wpływają na usprawnienie wykonywanych zadań przez **poszczególnych pracowników, a tym samym mają ogromny wpływ na jakość świadczonych usług.**

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie prowadzi szkolenia oraz zapewnia doradztwo metodyczne dla kierowników i pracowników jednostek organizacyjnych pomocy społecznej z terenu powiatu.

W 2019r. zorganizowano 3 szkolenia/narady, z których mogli skorzystać kierownicy lub pracownicy ośrodków pomocy społecznej:

- w m-cu styczniu odbyła się narada informacyjno-szkoleniowa na której omawiano zmiany w Rozporządzeniu Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 9 grudnia 2010r. w sprawie Środowiskowych Domów Samopomocy (Dz. U z 2018r. poz. 2411).
W naradzie szkoleniowej wzięło udział 8 osób tj. Kierownicy MOPS, GOPS z powiatu mławskiego;
- w m-cu marcu odbyła się narada informacyjno - szkoleniowa dla Kierowników OPS z terenu powiatu mławskiego. Tematem była: rodzinna piecza zastępcza, instytucjonalna piecza zastępcza oraz kierunki działań oraz warunki brzegowe obowiązujące realizatorów pilotażowego programu „Aktywny samorząd” w 2019r. W powyższej naradzie wzięło udział 8 osób tj. Kierownicy MOPS, GOPS z powiatu mławskiego;
- w m-cu sierpniu 2019r. odbyło się spotkanie informacyjno-szkoleniowe dot. Naboru wniosków w ramach programu „Centra Opiekuńczo - Mieszkalne” . W spotkaniu wzięło udział 8 osób;

Corocznie kierownicy M/GOPS z powiatu mławskiego są zapraszani na spotkanie wigilijne.

Organizowane są również spotkania dla pracowników socjalnych z terenu powiatu mławskiego. W 2019r. odbyły się 2 takie spotkania. Uczestnicy mają możliwość wymiany wiedzy, doświadczeń spostrzeżeń w ramach pracy zawodowej. Dyskutowano również na temat problemów, jakie pojawiają się w środowisku zawodowym pracowników socjalnych.

Pracownicy PCPR na bieżąco udzielają osobom zgłaszającym się informacji o prawach i uprawnieniach z zakresu pomocy społecznej, rehabilitacji zawodowej i społecznej, bezpłatnej porady prawnej oraz kierują do odpowiednich instytucji. W 2019 roku udzielono **ok. 2.600 porad**. Udzielano także licznych porad telefonicznie.

W 2019 roku do Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Mławie wpłynęło 4.400 różnego rodzaju pism, wniosków itp. Natomiast z tutejszego Centrum wysłano 3.725 pism do różnych instytucji i osób prywatnych /wg Książki Korespondencji/.

Dyrektor Powiatowego Centrum Pomocy rodzinie w Mławie wydał 23 Zarządzenia dot. efektywnego funkcjonowania placówki.

4. *SPRAWOZDANIE Z EFEKTÓW PRACY W ZAKRESIE PIELICZY ZASTĘPCZEJ*

1) RODZINNA PIELICZY ZASTĘPCZA

Ustawa o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej została uchwalona dla dobra dzieci, które potrzebują szczególnej ochrony i pomocy ze strony dorosłych, środowiska rodzinnego, atmosfery szczęścia, miłości i zrozumienia, w trosce o ich harmonijny rozwój i przyszłą samodzielność życiową. Dla zapewnienia ochrony przysługujących dzieciom praw i wolności, dla dobra rodziny, która jest podstawową komórką społeczeństwa oraz naturalnym środowiskiem rozwoju i dobra wszystkich jej członków, a w szczególności dzieci, w przekonaniu, że skuteczna pomoc dla rodziny przeżywającej trudności w opiekowaniu się i wychowywaniu dzieci oraz skuteczna ochrona dzieci i pomoc dla nich może być osiągnięta przez współpracę wszystkich osób, instytucji i organizacji pracujących z dziećmi i rodzicami. Wspieranie rodziny przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo - wychowawczych to zespół planowanych działań mających na celu przywrócenie rodzinie zdolności do wypełniania tych funkcji. Natomiast system pieczy zastępczej to zespół osób, instytucji i działań mających na celu zapewnienie czasowej opieki i wychowania dzieciom w przypadkach niemożności sprawowania opieki i wychowania przez rodziców. Wspieranie rodziny należy do zadań gminy, natomiast zapewnienie dziecku pieczy zastępczej to zadanie powiatu.

W okresie sprawozdawczym realizowano następujące zadania:

- prowadzono dokumentację rodzin zastępczych oraz pełnoletnich wychowanków rodzin zastępczych,
- sporządzano informacje w celu rozpoznania stanu zabezpieczenia potrzeb bytowych, zdrowotnych i emocjonalnych dzieci wychowujących się w środowisku zastępczym oraz pełnoletnich wychowanków rodzin zastępczych,
- sporządzano informacje u rodziców biologicznych w celu ustalenia możliwości ponoszenia odpłatności za pobyt ich dzieci w rodzinach zastępczych,
- opracowywano i zawierano porozumienia pomiędzy powiatem mławskim, a innymi powiatami, w sprawie umieszczenia dzieci w rodzinnej pieczy zastępczej,
- przygotowywano decyzje administracyjne dot. przyznania świadczeń na pokrycie kosztów utrzymania dzieci w rodzinach zastępczych, na pokrycie niezbędnych wydatków związanych z potrzebami przyjmowanego do rodziny dziecka - jednorazowo,

dofinansowania do wypoczynku poza miejscem zamieszkania dziecka, dodatku wychowawczego, świadczenia „Dobry Start”, świadczenia na utrzymanie lokalu mieszkalnego dla niezawodowej rodziny zastępczej, zawodowej i prowadzącego rodzinny dom dziecka, przyznania pomocy pieniężnej pełnoletnim wychowankom z rodzin zastępczych w zakresie kontynuowania nauki, pomocy pieniężnej na usamodzielnienie i zagospodarowanie,

- udzielano porad pedagogicznych, socjalnych,
- współpracowano z sądem rodzinnym w zakresie nadzoru i wspierania rodzin zastępczych,
- współpracowano z pedagogami z mławskich szkół, pracownikami socjalnymi ośrodków pomocy społecznej, asystentami rodzin, Policją,
- sporządzano sprawozdania kwartalne, półroczne i roczne dla Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej, Mazowieckiego Urzędu Wojewódzkiego w Warszawie Wydział Polityki Społecznej oraz rocznego do Głównego Urzędu Statystycznego zawierających szczegółową charakterystykę rodzin zastępczych, dzieci wychowujących się w tych rodzinach oraz pełnoletnich wychowanków rodzin zastępczych,
- wprowadzano dane do programu informatycznego POMOST Std i aplikacji centralnej CAS.

CHARAKTERYSTYKA RODZINNEJ PIECZY ZASTĘPCZEJ

Pieczka zastępcza jest sprawowana w przypadku niemożności zapewnienia dziecku opieki i wychowania przez rodziców. Pieczka zastępcza zapewnia:

- 1) pracę z rodziną umożliwiającą powrót dziecka do rodziny lub gdy jest to niemożliwe – dążenie do przysposobienia dziecka,
- 2) przygotowanie dziecka do: godnego, samodzielnego i odpowiedzialnego życia, pokonywania trudności życiowych zgodnie z zasadami etyki, nawiązywania i podtrzymywania bliskich, osobistych i społecznie akceptowanych kontaktów z rodziną i rówieśnikami, w celu łagodzenia skutków doświadczania straty i separacji oraz zdobywania umiejętności społecznych,
- 3) zaspokojenie potrzeb emocjonalnych dzieci, ze szczególnym uwzględnieniem potrzeb bytowych, zdrowotnych, edukacyjnych i kulturalno-rekreacyjnych.

Umieszczenie dziecka w pieczy zastępczej następuje na podstawie orzeczenia Sądu Rodzinnego i Nieletnich. Wyjątek stanowi przyjęcie dziecka do rodziny zastępczej zawodowej, pełniącej funkcję pogotowia rodzinnego na podstawie: orzeczenia sądu, doprowadzenia przez Policję lub Straż Graniczną, na wniosek rodziców, dziecka lub innej osoby w razie bezpośredniego zagrożenia życia lub zdrowia dziecka w związku z przemocą w rodzinie. Pieczka zastępcza jest sprawowana w formie rodzinnej i instytucjonalnej. Objęcie dziecka rodzinną formą pieczy zastępczej następuje na okres nie dłuższy niż do osiągnięcia pełnoletniości. Osoba, która osiągnęła pełnoletność przebywając w pieczy zastępczej, za

zgodą rodziny zastępczej może przebywać w dotychczasowej rodzinie, jeżeli kontynuuje naukę, nie dłużej jednak niż do ukończenia 25 roku życia.

Organizatorem rodzinnej pieczy zastępczej jest wyznaczona przez Starostę jednostka organizacyjna Powiatu lub podmiot, któremu Powiat zlecił realizację tego zadania. Zgodnie z Zarządzeniem Nr 36/2011 Starosty Mławskiego z dnia 28 września 2011 roku, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Mławie zostało wyznaczone na organizatora rodzinnej pieczy zastępczej. Zarządzenie obowiązuje od dnia 1 stycznia 2012r. Tym samym, w strukturze Centrum utworzono Zespół ds. Pieczy Zastępczej.

Rodzinna piecza zastępcza dzieli się na:

- **rodziny zastępcze spokrewnione**
(małżonkowie lub osoba, będący wstępnymi lub rodzeństwem dziecka, tj. babcia, dziadek, brat, siostra),
- **rodziny zastępcze niezawodowe**
(małżonkowie lub osoba, nie będący wstępnymi lub rodzeństwem dziecka),
- **rodziny zawodowe**
(małżonkowie lub osoba, nie będący wstępnymi lub rodzeństwem dziecka),
a wśród nich:
  - a) pełniące funkcję pogotowia rodzinnego - umieszcza się w nich nie więcej niż 3 dzieci; w razie konieczności umieszczenia rodzeństwa, za zgodą rodziny zastępczej jest dopuszczalne umieszczenie w tym samym czasie większej liczby dzieci - na pobyt okresowy, do czasu uregulowania ich sytuacji prawnej, nie dłużej niż na 4 do 8 miesięcy lub do zakończenia postępowania sądowego o: powrót dziecka do rodziny, przysposobienie, umieszczenie w rodzinnej pieczy zastępczej,
  - b) specjalistyczne - umieszcza się w nich dzieci legitymujące się orzeczeniem o niepełnosprawności lub orzeczeniem o znacznym lub umiarkowanym stopniu niepełnosprawności oraz dzieci na podstawie ustawy z dnia 26 października 1982r. o postępowaniu w sprawach nieletnich; w rodzinie tej może wychowywać się w tym samym czasie nie więcej niż 3 dzieci.
- **rodzinne domy dziecka** (może w nich przebywać łącznie 8 dzieci oraz osób, które osiągnęły pełnoletność przebywając w pieczy zastępczej).

Dane liczbowe dotyczące rodzinnej pieczy zastępczej

Dane statystyczne z ostatniego roku, w stosunku do roku 2017 i 2018, wskazują na zmniejszenie liczby dzieci umieszczonych w rodzinnych formach pieczy zastępczej, co przedstawiono w poniższej tabeli:

Tabela nr 3. Liczba rodzin zastępczych funkcjonujących na terenie powiatu mławskiego i liczba dzieci w nich umieszczonych

Rok	Liczba rodzin zastępczych	Liczba dzieci
2017	61	104
2018	57	102
2019	59	99

Dane źródłowe: PCPR w Mławie

Tabela nr 4. Liczba rodzin zastępczych/rodzinnych domów dziecka działających na terenie powiatu mławskiego z podziałem na rodzaj rodziny.

Rodzaj rodziny zastępczej	2017	2018	2019
spokrewniona	45	39	40
niezawodowa	12	14	16
zawodowa/rodzinny dom dziecka	4	4	3
Razem	61	57	59

Dane źródłowe: PCPR w Mławie

Jak wynika z zebranych powyżej danych, na terenie naszego powiatu zdecydowaną większość stanowią rodziny zastępcze spokrewnione, tj. rodziny, w których opiekunami dzieci są dziadkowie bądź rodzeństwo, następnie rodziny zastępcze niezawodowe, czyli wujostwo lub osoby obce. Podopiecznymi pieczy zastępczej są dzieci, które zostały umieszczone w rodzinach zastępczych głównie na skutek zaniedbania ze strony rodziców biologicznych, przemocy domowej i uzależnień. Część dzieci przebywa w rodzinach zastępczych na skutek utraty jednego lub obojga rodziców.

Tabela nr 5. Liczba dzieci przebywających w rodzinach zastępczych na terenie powiatu mławskiego.

Rodzaj rodziny zastępczej	2017	2018	2019
spokrewniona	73	66	67
niezawodowa	17	18	19
zawodowa/rodzinny dom dziecka	14	18	13
Ogółem	104	102	99

Dane źródłowe: PCPR w Mławie

Tabela nr 6. Liczba dzieci nowoprzyjętych do rodzinnej pieczy zastępczej w latach 2017- 2019

Rok	Liczba dzieci
2017	18
2018	14
2019	12

Dane źródłowe: PCPR w Mławie

Tabela nr 7. Liczba dzieci do 18. roku życia, które opuściły rodzinną pieczę zastępczą i powróciły do rodziny naturalnej

Rok	Liczba dzieci
2017	3
2018	3
2019	5

Dane źródłowe: PCPR w Mławie

Tabela nr 8. Wiek dzieci przebywających w rodzinnej pieczy zastępczej – stan na 31.12.2019r.

Wiek dzieci	Liczba dzieci
0-3	9
4-6	8
7-13	26
14-17	29
18-24	27

Dane źródłowe: PCPR w Mławie

Na dzień 31 grudnia 2019r. na terenie Powiatu Mławskiego funkcjonowało 58 rodzin zastępczych i 1 rodzinny dom dziecka, w których przebywało łącznie 99 dzieci, w tym:

16 niezawodowych – 19 dzieci;

2 zawodowe – 6 dzieci;

1 rodzinny dom dziecka – 7 dzieci;

40 spokrewnionych – 67 dzieci.

Na świadczenia pieniężne wraz z wynagrodzeniami, dla funkcjonujących rodzin zastępczych, 1 rodzinnego domu dziecka oraz osoby zatrudnionej do pomocy przy sprawowaniu opieki nad dziećmi i przy pracach gospodarskich w rddz , od 01.01.2019r. do 31.12.2019r. wypłacono łącznie **1.219165,65zł**, tj. 1.077.489,12zł (świadczenia) + 141.676,53zł (wynagrodzenia wraz z pochodnymi).

Od 01.01.2019r. do 31.12.2019r. wypłacono dodatek wychowawczy z **Programu 500+**, na dzieci przebywające w rodzinnej pieczy zastępczej w wysokości **457.117,65zł**, zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa.

Od 01.01.2019r. do 31.12.2019r. wypłacono świadczenie z **programu „Dobry Start”** na dzieci przebywające w rodzinnej pieczy zastępczej i 1 osobie usamodzielnianej, w wysokości **21.300,00zł**, zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa.

Porozumienia z innymi powiatami w sprawie ponoszenia kosztów utrzymania dzieci przebywających w rodzinnej pieczy zastępczej.

W przypadku umieszczenia dziecka w rodzinie zastępczej na terenie innego powiatu, powiat właściwy ze względu na miejsce zamieszkania dziecka przed umieszczeniem w rodzinie zastępczej ponosi wydatki na jego utrzymanie w łącznej kwocie świadczeń przysługujących danej rodzinie zastępczej. Powiat przyjmujący dziecko do rodziny zastępczej zawiera z powiatem właściwym ze względu na miejsce zamieszkania dziecka przed umieszczeniem w rodzinie zastępczej porozumienie w sprawie przyjęcia dziecka oraz warunków jego pobytu i wysokości wydatków na jego opiekę i wychowanie.

Na podstawie zawartych porozumień z Powiatem Mławskim niżej wymienione powiaty/miasta ponoszą bądź ponosiły w 2019r. wydatki z tytułu utrzymania ich dzieci w rodzinach zastępczych, tj.:

- Miasto Warszawa – 2 porozumienia dla dwojga dzieci,
- Powiat Pruszkowski – 3 porozumienia dla trojga dzieci,
- Powiat Działdowski – 2 porozumienia dla trojga dzieci,
- Powiat Nidzicki – 2 porozumienia dla dwojga dzieci,
- Powiat Przasnyski - 1 porozumienie dla jednego dziecka,
- Powiat Drawski – 1 porozumienie dla jednego dziecka,
- Powiat Grodziski - 1 porozumienie dla jednego dziecka,

Powiat Mławski na mocy zawartych porozumień z niżej wymienionymi powiatami ponosi bądź ponosił w 2019r. wydatki z tytułu umieszczenia dzieci pochodzących z naszego terenu w rodzinnej pieczy zastępczej na terenie innego powiatu, tj.:

Powiat Ciechanowski – 1 porozumienie dla jednego dziecka,
 Powiat Nidzicki – 3 porozumienia dla siedmiorga dzieci,
 Powiat Ostrowski – 1 porozumienie dla jednego dziecka,
 Powiat Wołomiński - 1 porozumienie dla jednego dziecka,
 Powiat Wąbrzeski - 1 porozumienie dla jednego dziecka,
 Powiat Przasnyski - 1 porozumienie dla jednego dziecka,
 Powiat Pucki - 1 porozumienie dla dwojga dziecka,
 Powiat Legionowski - 1 porozumienie dla jednego dziecka,
 Powiat Ostrołęcki - 1 porozumienie dla jednego dziecka,
 Miasto Olsztyn - 1 porozumienie dla jednego dziecka,
 Miasto Warszawa - 1 porozumienie dla jednego dziecka,
 Miasto Katowice - 1 porozumienie dla jednego dziecka.

Tabela nr 9. Liczba rodzin zastępczych, w których przebywają dzieci z innych powiatów /stan na 31.12.2019r/.

Rodzaj rodziny zastępczej	2017	2018	2019
spokrewniona	8	5	5
niezawodowa	2	3	2
zawodowa/rodzinny dom dziecka	3	3	3
Razem	13	11	10

Dane źródłowe: PCPR w Mławie

Tabela nr 10. Liczba dzieci przebywających w rodzinach zastępczych na terenie Powiatu mławskiego pochodzących z innych powiatów /stan na 31.12.2019r/.

Rodzaj rodziny zastępczej	2017	2018	2019
spokrewniona	9	6	6
niezawodowa	2	2	2
zawodowa//rodzinny dom dziecka	7	5	5
Razem	18	13	13

Dane źródłowe: PCPR w Mławie

Tabela nr 11. Wykaz gmin, na których terenie przebywały rodziny zastępcze wraz z dziećmi pochodzącymi z innych powiatów - na dzień 31.12.2019r.

L. p.	Gmina	Liczba rodzin, w których przebywają dzieci z innych powiatów	Liczba dzieci z innych powiatów
1.	Lipowiec Kościelny	1	1
2.	Mława	3	4
3.	Strzegowo	1	2
4.	Stupsk	1	2
5.	Szreńsk	1	1
6.	Radzanów	2	2
7.	Wieczfnia Kościelna	1	1

Dane źródłowe: PCPR w Mławie

Rodzaje rodzin i liczbę dzieci pochodzących z powiatu mławskiego, umieszczonych w rodzinach zastępczych na terenie innych powiatów w ostatnich trzech latach przedstawia poniższa tabela.

Tabela nr 12. Liczba rodzin zastępczych/rodzinnych domów dziecka funkcjonujących w innych powiatach, w których umieszczone są dzieci z powiatu mławskiego

Rodzaj rodziny zastępczej	2017 rok	2018 rok	2019 rok
spokrewniona	3	1	3
niezawodowa	6	6	5
zawodowa/rodzinny dom dziecka	4	4	5
Razem	13	11	13

Dane źródłowe: PCPR w Mławie

Tabela nr 13. Liczba dzieci z powiatu mławskiego umieszczonych w rodzinnej pieczy zastępczej na terenie innych powiatów.

Rodzaj rodziny zastępczej	2017	2018	2019
spokrewniona	3	1	3
niezawodowa	7	7	7
zawodowa/rodzinny dom dziecka	9	9	9
Razem	19	17	19

Dane źródłowe: PCPR w Mławie

Zgodnie z art. 191 ust. 9 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej za dziecko umieszczone w rodzinie zastępczej albo w rodzinnym domu dziecka gmina właściwa ze względu na miejsce zamieszkania dziecka przed umieszczeniem go po raz pierwszy w pieczy zastępczej ponosi odpowiednio wydatki:

- 10% - w pierwszym roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej,
- 30% - w drugim roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej,
- 50% - w trzecim roku i następnych latach pobytu dziecka w pieczy zastępczej.

Dochody powiatu z tytułu ponoszenia przez gminy wydatków za pobyt dzieci w pieczy zastępczej w latach 2017 – 2019 przedstawia tabela nr 14.

Tabela nr 14. Koszty ponoszone przez gminy za pobyt dzieci w rodzinnej pieczy zastępczej w latach 2017 - 2019.

Rok	2017	2018	2019
Koszty ponoszone przez gminy na utrzymanie dzieci w rodzinnej pieczy zastępczej (wpływy do powiatu)	224.281,81zł	278.516,30zł	333.602,32zł

Dane źródłowe: PCPR w Mławie

Pełnienie funkcji rodziny zastępczej lub prowadzenie rodzinnego domu dziecka może być powierzone osobom, które:

- dają rękojmię należytego sprawowania pieczy zastępczej,
- nie są i nie były pozbawione władzy rodzicielskiej oraz władza rodzicielska nie jest im ograniczona ani zawieszona,
- wypełniają obowiązek alimentacyjny w przypadku, gdy taki obowiązek wynika z tytułu egzekucyjnego,
- nie są ograniczeni w zdolności do czynności prawnych,
- są zdolne do sprawowania właściwej opieki nad dzieckiem potwierdzone zaświadczeniem lekarskim,
- przebywają na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej,
- zapewnią odpowiednie warunki bytowe i mieszkaniowe umożliwiające dziecku zaspokajanie jego indywidualnych potrzeb,
- posiadają stosowne przeszkolenie przeprowadzone przez organizatora rodzinnej pieczy zastępczej.

Zgodnie z art. 76 ust. 4 ustawy z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, do zadań organizatora rodzinnej pieczy zastępczej należy w szczególności:

- 1) **prowadzenie naboru kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej zawodowej, rodziny zastępczej niezawodowej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka;**
- 2) **kwalifikowanie osób kandydujących do pełnienia funkcji rodziny zastępczej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka oraz wydawanie zaświadczeń kwalifikacyjnych zawierających potwierdzenie ukończenie szkolenia, opinię o spełnianiu warunków i ocenę predyspozycji do sprawowania pieczy zastępczej;**
- 3) **organizowanie szkoleń dla kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka;**

4) przeprowadzanie badań pedagogicznych i psychologicznych oraz analizy, o której mowa w art. 42 ust. 7, dotyczących kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka;

Procedura kwalifikacyjna dla kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej została przyjęta Zarządzeniem nr 3/2019 Dyrektora Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Mławie z dnia 30 stycznia 2019r. Została opracowana, aby w sposób jasny i przejrzysty przedstawić wymogi, jakim muszą sprostać kandydaci do sprawowania pieczy zastępczej. Procedura rozpoczyna się w momencie zgłoszenia do pracownika PCPR faktu o kwalifikację do pełnienia funkcji rodziny zastępczej. Kwalifikacja wstępna dotyczy określenia możliwości kandydata, w tym zdrowotnych, materialnych, mieszkaniowych, kompetencji i umiejętności potwierdzonych badaniami psychologicznymi oraz wywiadem w jego miejscu zamieszkania.

W 2019r. do PCPR w Mławie zgłosiło się 2 kandydatów do pełnienia funkcji niezawodowej rodziny zastępczej (małżeństwo).

Po powzięciu informacji, starszy specjalista pracy z rodziną – pedagog udał się do miejsca zamieszkania kandydata w celu sporządzenia Informacji dotyczącej sytuacji kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej zawodowej, niezawodowej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka. Ponadto, kandydat był zobowiązany przedstawić zaświadczenie z zakładu pracy potwierdzające dochód rodziny, zaświadczenia lekarskie o braku przeciwwskazań zdrowotnych do pełnienia funkcji rodziny zastępczej, wystawionego przez lekarza podstawowej opieki zdrowotnej, zaświadczenie, że osoba nie jest i nie była pacjentem Przychodni Terapii Uzależnień i Współuzależnienia, zaświadczenie z Poradni Zdrowia Psychicznego oraz zaświadczenie o niekaralności. W ramach kwalifikowania kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej przeprowadzono badania pedagogiczne i psychologiczne tej osoby. Zarówno pedagog jak i psycholog spotkali się indywidualnie z kandydatem w celu przeprowadzenia badania, analizy i wydania opinii.

Szkolenie kandydatów do pełnienia funkcji niezawodowej rodziny zastępczej zaplanowano na I kwartał 2020r. Szkolenie zostanie przeprowadzone w wymiarze 55 godzin edukacyjnych. Ponadto, kandydat odbędzie 10 – ciogodzinne praktyki w rodzinie zastępczej zawodowej funkcjonującej na terenie powiatu mławskiego.

Celem szkolenia będzie wzmocnienie poczucia odpowiedzialności za los dzieci, zwrócenie uwagi na ich indywidualne potrzeby i umiejętności, poprawa relacji wewnątrzrodziny, rozwijanie i wzmacnianie więzi jako czynnika chroniącego przed wszelkimi zaburzeniami i dysfunkcjami oraz wprowadzenie do procesu wychowawczego nowych metod pracy i zabawy.

Kandydat do pełnienia funkcji niezawodowej rodziny zastępczej otrzyma materiały dydaktyczne, a na zakończenie szkolenia – świadectwo jego ukończenia.

Promocja rodzicielstwa zastępczego na terenie powiatu mławskiego

W 2019r. kontynuowano z lat poprzednich akcję informacyjną mającą na celu propagowanie idei rodzicielstwa zastępczego. Rodzina zastępcza zapewnia bowiem dzieciom optymalne warunki rozwoju i kompensacji przykrych przeżyć doznanych w środowisku rodzinnym.

W ramach promocji rodzinnych form pieczy zastępczej, informacja na temat poszukiwania rodzin zastępczych zawodowych i niezawodowych została zamieszczona na stronie internetowej Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Mławie: www.pcprmlawa.eu, Biuletynie Informacji Publicznej Starostwa Powiatowego w Mławie, lokalnych portalach: www.naszamlawa.pl, www.mlawainfo.pl, www.codziennikmlawski.pl oraz na łamach lokalnej prasy.

Ogłoszenia dot. poszukiwania rodzin zastępczych zawierały warunki jakie należy spełnić, aby być rodzicem zastępczym oraz dane teleadresowe, gdzie osoby zainteresowane mogą uzyskać wszelkich niezbędnych informacji w powyższej sprawie.

Poza tym, wykonano ulotki dot. promowania rodzin zastępczych i rozprowadzono je w urzędach, kościołach, szkołach oraz ośrodkach pomocy społecznej z terenu powiatu mławskiego.

W dniu 8 czerwca 2019r. tut. Centrum zorganizowało Piknik Rodzinny na terenie Środowiskowego Domu Samopomocy w Mławie przy ul. Słowackiego 16, który odbył się z okazji obchodzonego Dnia Rodzicielstwa Zastępczego, który przypada 30 maja.

Dzieci wraz z rodzicami miały możliwość uczestnictwa w różnych konkursach i zabawach sprawnościowych, np. taniec z balonem, zabawy z chustą, sumo – zapasy na dmuchańcu, gry XXL. Każdy konkurs kończył się przyznaniem nagród dla wszystkich uczestników, tj. karnety na basen, do kręgielni, na lody, na pizzę, obiady rodzinne, a także karnety do kosmetyczki czy fryzjera.

Kolejną z zaplanowanych atrakcji była obecność przedstawicieli mławskiej Policji i Straży Pożarnej. Osoby zainteresowane miały możliwość zapoznania się ze specyfiką ich pracy, ciekawostkami związanymi z wykonywaniem zawodu, a także zrobić sobie pamiątkowe zdjęcie.

Osoby chętne mogły skorzystać z bezpłatnego pomiaru poziomu cukru we krwi i pomiaru ciśnienia tętniczego.

Podczas Pikniku Rodzinnego ogłoszono również wyniki konkursu plastycznego pt. „Moja Rodzina” i wręczono nagrody laureatom.

Wśród rodziców zastępczych uczestniczących w Pikniku rozlosowano nagrodę główną – telewizor ufundowany przez firmę LG Electronics Mława Sp. z o.o. Wybrańcem szczęśliwego losu okazała się jedna ze spokrewnionych rodzin zastępczych.

Organizator zapewnił przybyłym gościom, rodzinom zastępczym i ich dzieciom słodki poczęstunek, watę cukrową, owoce, przepyszne ciasta, ciepłe i zimne napoje oraz różnorodne specjały z grilla. Zorganizowanie pikniku miało na celu szerzenie podstawowych wartości jakie reprezentuje sobą rodzina, bowiem od określonych postaw i wysiłków rodziny zależy całokształt osobowości i postępowania dzieci.

Wszyscy zgromadzeni goście podczas degustacji przysmaków i wspólnej zabawy mieli okazję do integracji i wymiany doświadczeń.

- 5) **organizowanie szkoleń dla rodzin zastępczych, prowadzących rodzinne domy dziecka i dyrektorów placówek opiekuńczo-wychowawczych typu rodzinnego oraz kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej, prowadzenia rodzinnego domu dziecka lub pełnienia funkcji dyrektora placówki opiekuńczo-wychowawczej typu rodzinnego;**

Organizator ma obowiązek udzielania pomocy poszczególnym typom rodzin oraz zapewnienie szkolenia mającego na celu podnoszenie kwalifikacji rodzin biorąc pod uwagę ich potrzeby.

W dniu 29.11.2019r. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Mławie zorganizowało szkolenie p. „Depresja – objawy i metody psychoterapii” dla rodzin zastępczych oraz prowadzącego rodzinny dom dziecka funkcjonujących na terenie powiatu mławskiego. Celem szkolenia było pogłębianie wiedzy na temat depresji wśród dzieci i młodzieży – metod i sposobów psychoterapii. Szkolenie przeprowadził psycholog zatrudniony w tut. Centrum.

- 6) **zapewnianie rodzinom zastępczym pomocy i wsparcia, w szczególności w ramach grup wsparcia oraz rodzin pomocowych;**
- 7) **prowadzenie poradnictwa i terapii dla osób sprawujących rodzinną pieczę zastępczą i ich dzieci oraz dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej;**

Organizator ma obowiązek także zapewnić pomoc i wsparcie osobom sprawującym rodzinną pieczę zastępczą, w szczególności w ramach grup wsparcia. Jednym z głównych celów pracy PCPR w Mławie jest tworzenie wśród „naszych” rodzin zastępczych właściwej atmosfery i warunków do powstania trwałego forum wymiany doświadczeń i wspólnego spotykania się, aby pomagać sobie w trudnych sprawach i wspólnie przeżywać radości z opieki nad dzieckiem i mobilizować innych do poświęceń i wysiłku.

Do 31 grudnia 2019r. odbyły się 3 spotkania Grupy Wsparcia dla rodzin zastępczych funkcjonujących na terenie powiatu mławskiego. Jej celem jest wzajemne wspieranie się i doskonalenie umiejętności wychowawczych, pomoc opiekunom zastępczym w ich problemach związanych z opieką nad dziećmi oraz zintegrowanie środowiska rodzin zastępczych.

Najczęściej poruszonymi tematami poruszonymi na Grupie Wsparcia były: problemy wychowawcze w rodzinach zastępczych np. dot. niskiej motywacji do nauki, „niewłaściwej” grupy rówieśniczej, złej komunikacji w rodzinie, ucieczek z domu, niezrozumiałych zachowań dzieci. Ponadto, omawiano zaburzenia rozwojowe dzieci, źródła satysfakcji z wychowywania, a także odpowiedzialności pojawiających się w rodzinach zastępczych.

Rodzice zastępczy w kameralnej atmosferze mieli możliwość podyskutować i wymienić się swoimi doświadczeniami oraz uzyskać informacje i wsparcie w nurtujących ich problemach związanych z funkcjonowaniem rodziny zastępczej.

Grupa Wsparcia prowadzona jest przez psychologa zatrudnionego w Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Mławie.

8) współpraca ze środowiskiem lokalnym, w szczególności z powiatowym centrum pomocy rodzinie, ośrodkiem pomocy społecznej, sądami i ich organami pomocniczymi, instytucjami oświatowymi, podmiotami leczniczymi, a także kościołami i związkami wyznaniowymi oraz z organizacjami społecznymi;

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Mławie systematycznie czuwa nad prawidłowym procesem wychowawczym dzieci umieszczonych w rodzinach zastępczych, sprawuje nadzór nad wypełnianiem obowiązków rodzin zastępczych oraz współpracuje w tym zakresie z sądem rodzinnym. Rodzinna piecza zastępcza wymaga współdziałania wielu instytucji i specjalistów z różnych dziedzin. Organizowanie i wspomaganie rodzin zastępczych i naturalnych to praca zespołowa, gdzie trzeba jasno określić cele. Praca ta wymaga ścisłej współpracy z pracownikami socjalnymi ops, kuratorami sądowymi, pedagogami szkolnymi.

Organizator rodzinnej pieczy zastępczej współpracował z ośrodkami pomocy społecznej m. in. w celu zgromadzenia dokumentacji niezbędnej do umieszczenia dziecka w pieczy zastępczej rodzinnej i instytucjonalnej. Z ośrodkami pomocy społecznej współpracowano również w celu ustalenia sytuacji rodziców biologicznych, możliwości powrotu dzieci z pieczy zastępczej oraz partycypowania w kosztach utrzymania dzieci w rodzinnej pieczy zastępczej.

Kontaktowano się ze szkołami w celu ustalenia sytuacji dydaktyczno – wychowawczej dzieci oraz współpracy z rodzicami zastępczymi. W ocenie sytuacji dziecka i możliwości jego powrotu do domu oraz ocenie rodziny zastępczej, ważne jest m.in. ustalenie czy rodzina zastępcza interesowała się postępami dziecka w nauce, jego zachowaniem, frekwencją i funkcjonowaniem w środowisku szkolnym.

Współpraca z sądami polegała na występowaniu z wnioskiem o uregulowanie sytuacji prawnej dzieci, przekazywane były aktualne informacje o funkcjonowaniu dzieci w rodzinach zastępczych, złożono wnioski o rozwiązanie rodziny zastępczej z powodu stwierdzonych nieprawidłowości w jej funkcjonowaniu.

Z ośrodkiem adopcyjnym kontaktowano się głównie w momencie zgłaszania informacji o dzieciach z uregulowaną sytuacją prawną, a także obecności podczas posiedzeń Zespołu do spraw okresowej oceny sytuacji dziecka.

Organizator rodzinnej pieczy zastępczej współpracował również z innymi powiatowymi centrami pomocy rodzinie w celu zawierania porozumień w sprawie przyjęcia, warunków

pobytu i wysokości wydatków na opiekę i wychowanie dzieci przebywających w rodzinie zastępczej i wysokości średnich miesięcznych wydatków przeznaczonych na utrzymanie dzieci w placówce opiekuńczo - wychowawczej na terenie innych powiatów.

9) zapewnienie pomocy prawnej osobom sprawującym rodzinną pieczę zastępczą, w szczególności w zakresie prawa rodzinnego;

Z uwagi na to, że w strukturach tut. jednostki nie ma zatrudnionego radcy prawnego, osoby zgłaszające się do Centrum w celu uzyskania porady, były informowane przez pracowników gdzie mogą zasięgnąć bezpłatnej porady prawnej. Osoby te były kierowane do Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Mławie lub do Zespołu Ośrodka Wsparcia w Mławie.

10) dokonywanie okresowej oceny sytuacji dzieci przebywających w rodzinnej pieczy zastępczej;

Zarządzeniem Nr 4/2019 Dyrektora Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Mławie z dnia 30 stycznia 2019r. powołano Zespół do spraw okresowej oceny sytuacji dziecka umieszczonego w rodzinach zastępczych/rodzinnym domu dziecka na terenie powiatu mławskiego. Organizator rodzinnej pieczy zastępczej dokonuje oceny sytuacji dziecka umieszczonego w rodzinie zastępczej, konsultując się m. in. rodziną zastępczą lub rddz, z przedstawicielami ośrodka adopcyjnego, sądu, właściwego powiatowego centrum pomocy rodzinie, ośrodka pomocy społecznej, Policji, służby zdrowia, instytucji oświatowych, psychologiem, a także z osobami bliskimi dziecku, np. rodzicami naturalnymi.

W przypadku dzieci w wieku poniżej 3 lat, oceny dokonuje się nie rzadziej niż co 3 miesiące, a w przypadku dzieci starszych - nie rzadziej niż co 6 miesięcy.

Dokonując oceny dziecka w rodzinie zastępczej ustala się aktualną sytuację socjalno - bytową rodziny zastępczej, sytuację szkolną dziecka, jego stan zdrowia i aktualne potrzeby. Dużo uwagi poświęca się analizie stosowanych metod pracy z dzieckiem przez rodzinę zastępczą. Ważnym elementem podczas dokonywania oceny jest zasadność dalszego pobytu dziecka w pieczy zastępczej i podjęcie decyzji o działaniach w kierunku powrotu dziecka do rodziców biologicznych, jeżeli na to pozwala sytuacja lub o skierowaniu dzieci do przysposobienia.

Oceny są dokonywane na podstawie dokumentacji wprowadzonej Zarządzeniem Dyrektora. Na podstawie ocen sporządzane są opinie, które następnie są przekazywane do właściwego sądu.

W 2019 roku odbyło się 175 posiedzeń Zespołu do spraw okresowej oceny sytuacji dzieci przebywających w rodzinnej pieczy zastępczej, które przekazano do właściwego Sądu.

11) dokonywanie oceny rodziny zastępczej lub prowadzącego rodzinny dom dziecka;

Do zadań organizatora rodzinnej pieczy zastępczej należy okresowa ocena rodzin zastępczych funkcjonujących na terenie powiatu mławskiego. Pierwszej oceny rodziny dokonuje się nie później niż przed upływem roku od umieszczenia pierwszego dziecka w rodzinie zastępczej. Kolejna ocena jest dokonywana po upływie roku od dokonania pierwszej oceny, a następnie nie rzadziej niż co 3 lata.

W przypadku każdej rodziny zastępczej/rddz, która funkcjonuje na terenie powiatu były rozpatrywane następujące aspekty:

- 1) odpowiednie warunki bytowe;
- 2) możliwości rozwoju fizycznego, psychicznego i społecznego dziecka;
- 3) możliwość zaspokojenia indywidualnych potrzeb dziecka;
- 4) możliwość właściwej edukacji i rozwoju zainteresowań;
- 5) odpowiednie warunki do wypoczynku i organizacji czasu wolnego.

Powyższe elementy mają istotny wpływ na prawidłowe warunki opiekuńczo- wychowawcze dzieci przebywających w rodzinach zastępczych.

W roku 2019 sporządzono 19 ocen, z czego wszystkie były pozytywne . Należy stwierdzić, że rodziny zastępcze starają się rzetelnie wykonywać swoje obowiązki względem dzieci poprzez zapewnienie godnych warunków życia, troskę o ich zdrowie, rozwój, umożliwienie kontaktów z rodziną naturalną, utrzymywanie kontaktów z wychowawcami szkół.

12) zapewnianie rodzinom zastępczym zawodowym i niezawodowym oraz prowadzącym rodzinne domy dziecka poradnictwa, które ma na celu zachowanie i wzmocnienie ich kompetencji oraz przeciwdziałanie zjawisku wypalenia zawodowego;

Rodziny zastępcze i prowadzący rodzinny dom dziecka mogą na bieżąco w razie potrzeby skorzystać z poradnictwa indywidualnego mającego na celu zachowanie i wzmocnienie ich kompetencji, poprzez kontakt z psychologiem zatrudnionym w PCPR w Mławie. Należy dodać również, że rodziny zastępcze i dzieci korzystają z pomocy specjalistów w Poradni Psychologiczno - Pedagogicznej w Mławie jak również w Zespole Ośrodków Wsparcia w Mławie.

13) zgłaszanie do ośrodków adopcyjnych informacji o dzieciach z uregulowaną sytuacją prawną, w celu poszukiwania dla nich rodzin przysposabiających;

Innym ustawowym obowiązkiem organizatora rodzinnej pieczy zastępczej jest zgłaszanie do ośrodka adopcyjnego informacji o dzieciach z uregulowaną sytuacją prawną, celem poszukiwania dla nich rodzin przysposabiających. Od 1 stycznia 2019r. do 31 grudnia 2019r. do Wojewódzkiego Ośrodka Adopcyjnego Oddział Zamiejskowy w Ciechanowie zostało zgłoszone 1 dziecko z rodzinnej pieczy zastępczej.

14) organizowanie opieki nad dzieckiem, w przypadku gdy rodzina zastępcza albo prowadzący rodzinny dom dziecka okresowo nie może sprawować opieki, w szczególności z powodów zdrowotnych lub losowych albo zaplanowanego wypoczynku;

Żadna z rodzin zastępczych funkcjonujących na terenie powiatu mławskiego nie zgłosiła do tut. jednostki, że nie może sprawować opieki nad dziećmi umieszczonymi w pieczy z powodów zdrowotnych lub losowych. Żadna rodzina nie skorzystała też z możliwości do czasowego niesprawowania opieki nad dzieckiem w związku z wypoczynkiem. Rodziny zastępcze zapewniały dzieciom wspólne wyjazdy na wakacje.

15) organizowanie wsparcia osobom usamodzielnianym opuszczającym rodziny zastępcze, rodzinne domy dziecka oraz placówki opiekuńczo -wychowawcze i regionalne placówki opiekuńczo-terapeutyczne, przez wspieranie procesu usamodzielnienia;

Praca Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie dotyczy również pełnoletnich wychowanków. Opieka polega na doradztwie zawodowym, wsparciu w sytuacjach trudnych oraz pomocy przy tworzeniu i modyfikacji Indywidualnych Programów Usamodzielniania.

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Mławie pomaga zaplanować proces usamodzielnienia tak, by przebiegał on sprawnie i zakończył się sukcesem. Stosowanie do treści art. 145 ust. 4 powołanej ustawy warunkiem przyznania pomocy na kontynuowanie nauki i na usamodzielnienie jest złożenie wniosku oraz posiadanie zatwierdzonego indywidualnego programu usamodzielnienia, opracowanego przez osobę usamodzielnianą wspólnie z opiekunem usamodzielnienia lub koordynatorem rodzinnej pieczy zastępczej, co najmniej na miesiąc przed osiągnięciem przez osobę usamodzielnianą pełnoletności, a następnie zatwierdzonego przez kierownika powiatowego centrum pomocy rodzinie.

W 2019r. opracowano 6 Indywidualnych programów usamodzielnienia wspólnie z wychowankami rodzinnej pieczy zastępczej, ich opiekunami usamodzielnienia oraz przy współpracy pracownika Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Mławie.

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Mławie udziela osobom usamodzielnianym wsparcia m. in. finansowego w postaci pomocy na kontynuowanie nauki, usamodzielnienie i zagospodarowanie, a także udziela pomocy w uzyskaniu odpowiednich warunków mieszkaniowych.

16) prowadzenie rejestru danych, o którym mowa w art. 46 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej;

W świetle nowych przepisów powstał obowiązek sporządzania rejestru danych o osobach zakwalifikowanych do pełnienia funkcji rodziny zastępczej, jak również istniejących rodzinach zastępczych zawodowych i niezawodowych. Dokument ten zawiera podstawowe informacje o w/w osobach, zakres ukończonych szkoleń i liczbę umieszczonych w nich dzieci. Dane z rejestru zostaną zaktualizowane w 2020 r., po ukończeniu szkolenia przez kandydatów na rodziców zastępczych i zostaną przekazane do Sądu Rejonowego w Mławie

III Wydział Rodzinny i Nieletnich.

17) powództwo o zasądzenie świadczeń alimentacyjnych;

W myśl art. 193 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, rodzice naturalni są zobowiązani do ponoszenia opłaty za pobyt dziecka w pieczy zastępczej. Odpłatność jest ustalana po uwzględnieniu ich sytuacji rodzinnej, materialnej i zdrowotnej na podstawie pisemnej informacji sporządzonej w ich miejscu zamieszkania. Starosta może jednak odstąpić od ustalenia opłaty na wniosek lub z urzędu, ze względu na trudną sytuację rodziny. W dniu 23 lutego 2012r. Rada Powiatu Mławskiego określiła w drodze uchwały Nr XIV/91/2012, szczegółowe warunki umorzenia w całości lub w części, łącznie z odsetkami, odroczenia terminu płatności, rozłożenia na raty lub odstępowania od ustalenia opłaty za pobyt dziecka w pieczy zastępczej. W większości przypadków, rodzice biologiczni są oprócz niewydolności wychowawczej w bardzo trudnej sytuacji materialnej i życiowej (bezrobocie, niepełnosprawność, uzależnienia, długotrwała choroba, trudne warunki mieszkaniowe, inne sytuacje kryzysowe w rodzinie) i objęci są pomocą, w tym finansową przez właściwe ośrodki pomocy społecznej.

Gdy sytuacja materialna rodziny ulega poprawie i w ocenie pracownika socjalnego rodzina zdolna jest łożyć na utrzymanie dziecka, to pracownik motywuje rodzica do płacenia dobrowolnych alimentów na dziecko. Ich wysokość jest adekwatna do możliwości finansowych rodzica. W przypadku braku chęci współpracy ze strony rodzica naturalnego, braku woli do łożenia w drodze dobrowolnej alimentacji na dziecko, przy jednoczesnym posiadaniu możliwości finansowych, pracownik socjalny tut. Centrum motywował rodzinę zastępczą do wystąpienia z pozwem o alimenty.

Zdarzają się też przypadki, gdy jest nieznane miejsce pobytu rodzica naturalnego, co znacznie utrudnia, a wręcz uniemożliwia pracę z rodziną i podjęcie kroków w kierunku ustalenia alimentów, jak również ustalenia opłaty za pobyt dziecka w pieczy zastępczej. Ze względu na trudną sytuację materialną rodziców biologicznych, postępowanie administracyjne we wszystkich przypadkach zakończyło się odstąpieniem od ustalenia opłaty.

W 2019r. PCPR w Mławie złożył do Sądu 8 pozwów o alimenty. Z uwagi na niepłacenie zasądzonych alimentów, w przypadku 1 rodziców biologicznych tut. Centrum przesłało pismo do komornika sądowego w celu wszczęcia egzekucji.

19) rodziny zastępcze i rodzinne domy dziecka obejmuje się opieką koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej;

W 2019 roku w Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Mławie zatrudnionych było czterech koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej (umowa o pracę w systemie zadaniowym), którzy obejmowali wsparciem wszystkie rodziny zastępcze i rodzinny dom dziecka.

Zakres działań podejmowanych przez koordynatorów pieczy zastępczej:

1. Udzielanie pomocy rodzinom zastępczym w realizacji zdań wynikających z pieczy zastępczej.

Zadanie to realizowane było w oparciu o systematyczne wizyty środowiskowe, których celem było bieżące monitorowanie sytuacji dziecka oraz analiza oddziaływań rodziny zastępczej w stosunku do dziecka pozostającego w pieczy zastępczej. W czasie wizyt wspólnie z rodzinami zastępczymi dokonywano analizy trudności pojawiających się w realizacji funkcji rodziny zastępczej, udzielano porad i wsparcia w zakresie zgłaszanych trudności, monitorowano skuteczność podjętych oddziaływań. Łącznie w 2019r. zrealizowano 871 wizyt środowiskowych. Ponadto koordynatorzy rodzinnej pieczy zastępczej wspólnie ze starszym specjalistą pracy socjalnej - koordynatorem i psychologiem uczestniczyli w wizytach środowiskowych u rodzin zastępczych sygnalizujących trudności w realizacji bieżących zadań wynikających z pieczy zastępczej oraz udzielali wsparcia rodzinom – według potrzeb.

2. Pomoc rodzinom zastępczym w nawiązywaniu wzajemnego kontaktu –

Koordynatorzy rodzinnej pieczy zastępczej współuczestniczyli w organizacji grup wsparcia oraz szkoleń.

3. Zapewnienie rodzinom zastępczym dostępu do specjalistycznej pomocy dla dzieci, w tym psychologicznej, reedukacyjnej i rehabilitacyjnej –

W zakresie realizacji w/w zadania koordynator rodzinnej pieczy zastępczej współpracował z osobami i instytucjami wspierającymi rodzinę: MOPS, OPS z terenu powiatu mławskiego,

ZOW, Sąd Rejonowy w Mławie III Wydział Rodzinny i Nieletnich (bieżąca współpraca z kuratorami zawodowymi i społecznymi), Ośrodkiem Adopcyjnym w Ciechanowie, pedagogami i psychologami szkolnymi. Podjęta współpraca pozwoliła na bieżący monitoring sytuacji dzieci umieszczonych w rodzinnej pieczy zastępczej i w miarę potrzeb indywidualnych, zapewnienie im dostępu do specjalistycznej pomocy psychologicznej, pedagogicznej oraz terapeutycznej.

4. Zgłaszanie do ośrodków adopcyjnych informacji o dzieciach z uregulowaną sytuacją prawną, w celu poszukiwania dla nich rodzin przysposabiających;

5. Udzielanie wsparcia pełnoletnim wychowankom rodzinnych form pieczy zastępczej – Zadanie realizowane według indywidualnych potrzeb; w 2019 roku w rodzinnych formach pieczy zastępczej przebywało 29 pełnoletnich wychowanków.

6. Konsultacje dotyczące oceny sytuacji dziecka.

Dla wszystkich dzieci umieszczonych w rodzinnej pieczy zastępczej koordynatorzy rodzinnej pieczy zastępczej, przy współpracy rodziny zastępczej opracowali plan pomocy dziecku, który jest modyfikowany zgodnie z potrzebami.

19) przekazanie dokumentacji dziecka umieszczonego w rodzinnej pieczy zastępczej;

Przy umieszczaniu dziecka w pieczy zastępczej przekazywano rodzinom zastępczym szczegółowe informacje o stanie zdrowia dziecka, niezbędną dokumentację medyczną, dokumenty szkolnych, odpis aktu urodzenia dziecka, poświadczenie zameldowania, a w przypadku sierot lub półsierot – występowano o odpis aktu zgonu zmarłego rodzica. W sytuacji dziecka ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi przekazywano również diagnozę psychofizyczną lub orzeczenie o niepełnosprawności. Aby mieć aktualny obraz stanu psychofizycznego dzieci przebywających w rodzinach zastępczych, psycholog zatrudniony w tut. Centrum przeprowadził diagnozę psychologiczną u wszystkich dzieci z w/w rodzin.

Zgromadzone doświadczenia stanowią bazę dla doskonalenia form pracy. Zależy nam na tym, żeby rodziny zastępcze funkcjonujące na terenie powiatu mławskiego były przekonane, że Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Mławie służy przede wszystkim niesieniu pomocy i wsparcia w trudnych sytuacjach. W obliczu rosnącej liczby dzieci opuszczonych i zaniedbanych, rodzina zastępcza jako jedna z form wychowania - najbardziej zbliżona charakterem do rodziny naturalnej, stanowi bardzo ważny element w systemie opiekuńczo - wychowawczym. Dlatego też słuszne jest kontynuowanie prac nad jej udoskonaleniem i stwarzaniem takich warunków, które pozwoliłyby rodzicom zastępczym na pełną realizację zadań wychowawczych.

Inne działania

W 2019 roku Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Mławie przystąpiło do realizacji programu, w ramach konkursu: **Resortowy program wspierania rozwoju rodzinnej pieczy zastępczej:**

„Resortowy Program wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej na rok 2019- asystent i koordynator rodzinnej pieczy zastępczej” - kwota otrzymanej dotacji 62.290,00zł, z której wydatkowano 62.290,00zł. W ramach otrzymanej dotacji zrefundowano

częściowo wynagrodzenie 4 koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej.

USAMODZIELNIENIA PEŁNOLETNICH WYCHOWANKÓW Z RODZINNEJ PIECZY ZASTĘPCZEJ

Zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa:

1. Osobie opuszczającej, po osiągnięciu pełnoletności, rodzinę zastępczą, rodzinny dom dziecka, placówkę opiekuńczo-wychowawczą lub regionalną placówkę opiekuńczo-terapeutyczną, zwanej dalej „osobą usamodzielnianą”, w przypadku gdy umieszczenie w pieczy zastępczej nastąpiło na podstawie orzeczenia sądu:

I) przyznaje się pomoc na:

a) **kontynuowanie nauki** – (wniosek o przyznanie pomocy na kontynuowanie nauki osoba usamodzielniana składa w powiecie właściwym ze względu na miejsce zamieszkania przed umieszczeniem w pieczy zastępczej),

b) **usamodzielnienie** – (wniosek o przyznanie pomocy na usamodzielnienie osoba usamodzielniana składa w powiecie właściwym ze względu na miejsce zamieszkania przed umieszczeniem w pieczy zastępczej),

c) **zagospodarowanie** – (wniosek o przyznanie pomocy na zagospodarowanie osoba usamodzielniana składa w powiecie właściwym ze względu na miejsce osiedlenia się osoby usamodzielnianej).

II) udziela się pomocy w uzyskaniu:

a) **odpowiednich warunków mieszkaniowych** – (wniosek o przyznanie pomocy w uzyskaniu odpowiednich warunków mieszkaniowych osoba usamodzielniana składa w powiecie właściwym ze względu na miejsce osiedlenia się osoby usamodzielnianej).

b) **zatrudnienia** – (wniosek o przyznanie pomocy w uzyskaniu zatrudnienia osoba usamodzielniana składa w powiecie właściwym ze względu na miejsce osiedlenia się osoby usamodzielnianej).

W przypadku cudzoziemców wniosek składa się w powiecie właściwym ze względu na miejsce pobytu osoby usamodzielnianej.

2. Przez osobę usamodzielnianą rozumie się również osobę, której pobyt w rodzinnej pieczy zastępczej ustał na skutek śmierci osób tworzących rodzinę zastępczą lub osoby prowadzącej rodzinny dom dziecka, w okresie 6 miesięcy przed osiągnięciem przez osobę usamodzielnianą pełnoletności.

3. W przypadku gdy osoba usamodzielniana przebywa w domu pomocy społecznej albo w placówce zapewniającej całodobową opiekę osobom niepełnosprawnym lub przewlekle chorym, pomoc na kontynuowanie nauki, usamodzielnienie i zagospodarowanie nie przysługuje.

4. Pomoc na kontynuowanie nauki, na usamodzielnienie oraz na zagospodarowanie jest przyznawana osobie usamodzielnianej, która przebywała w pieczy zastępczej przez okres co najmniej:

3 lat — w przypadku osoby usamodzielnianej opuszczającej rodzinę zastępczą spokrewnioną;
roku — w przypadku osoby usamodzielnianej opuszczającej rodzinę zastępczą niezawodową, rodzinę zastępczą zawodową, rodzinny dom dziecka, placówkę opiekuńczo-wychowawczą lub regionalną placówkę opiekuńczo-terapeutyczną.

Do okresów pobytu w pieczy zastępczej wlicza się również:

1) okresy pobytu w domu pomocy społecznej dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych intelektualnie, domu dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży oraz w schronisku dla nieletnich, zakładzie poprawczym, specjalnym ośrodku szkolno-wychowawczym, specjalnym ośrodku wychowawczym, młodzieżowym ośrodku socjoterapii, zapewniającym całodobową opiekę, i młodzieżowym ośrodku wychowawczym, jeżeli orzeczenie sądu o umieszczeniu w pieczy zastępczej nie zostało uchylone;

2) okres pobytu osoby pełnoletniej w rodzinie zastępczej, rodzinnym domu dziecka, placówce opiekuńczo-wychowawczej, na zasadach określonych w art. 37 ust. 2 wyżej cytowanej ustawy,

5. Pomoc na usamodzielnienie oraz pomoc na zagospodarowanie jest przyznawana osobie usamodzielnianej, której dochód miesięczny nie przekracza kwoty 1.200zł.

W przypadku gdy dochód miesięczny osoby usamodzielnianej przekracza kwotę 1.200zł, można przyznać pomoc na usamodzielnienie lub pomoc na zagospodarowanie, jeżeli jest to uzasadnione jej sytuacją mieszkaniową, dochodową, majątkową lub osobistą.

Ustalając dochód osoby usamodzielnianej uwzględnia się sumę dochodów tej osoby, jej małżonka oraz dzieci pozostających na jej utrzymaniu, podzieloną przez liczbę tych osób.

6. Osoby usamodzielniane są obowiązane niezwłocznie poinformować organ, który przyznał pomoc, o której mowa w art. 140 ust. 1 pkt 1 lit. b i c wyżej cytowanej ustawy, o każdej zmianie ich sytuacji osobistej, dochodowej i majątkowej, która ma wpływ na prawo do tych świadczeń.

7. Warunkiem przyznania pomocy na kontynuowanie nauki i na usamodzielnienie jest złożenie wniosku oraz posiadanie zatwierdzonego indywidualnego programu usamodzielnienia.

8. Pomoc na kontynuowanie nauki przyznaje się osobie usamodzielnianej, jeżeli kontynuuje naukę:

1) w szkole;

2) w zakładzie kształcenia nauczycieli;

3) w uczelni;

4) na kursach, jeśli ich ukończenie jest zgodne z indywidualnym programem usamodzielnienia;

5) u pracodawcy w celu przygotowania zawodowego.

Pomoc na kontynuowanie nauki przyznaje się na czas nauki, nie dłużej jednak niż do ukończenia przez osobę usamodzielnianą 25. roku życia. Pomoc przysługuje w czasie trwania odpowiednio roku szkolnego, roku akademickiego, kursu albo przygotowania zawodowego.

Osoba usamodzielniana otrzymująca pomoc pieniężną na kontynuowanie nauki jest obowiązana przedłożyć, nie rzadziej niż raz na 6 miesięcy, zaświadczenie potwierdzające kontynuowanie nauki.

9. Pomoc na kontynuowanie nauki nie przysługuje w przypadku, gdy osoba usamodzielniana:

- 1) kontynuuje naukę w szkole ponadgimnazjalnej lub uczelni, która zapewnia nieodpłatną naukę i nieodpłatne pełne utrzymanie;
- 2) bez uzasadnionych powodów zmieniła trzykrotnie, na tym samym poziomie kształcenia, szkołę, zakład kształcenia nauczycieli lub uczelnię, kurs lub przygotowanie do wykonywania zawodu;
- 3) została umieszczona w zakładzie karnym.

10. Pomoc na kontynuowanie nauki można zawiesić w przypadku, gdy:

- 1) w trakcie kształcenia w zakładzie kształcenia nauczycieli lub w uczelni osoba usamodzielniana przebywa na urlopie od zajęć;
- 2) osoba usamodzielniana nie realizuje indywidualnego programu usamodzielnienia.

11. Przyznania pomocy na kontynuowanie nauki, na usamodzielnienie lub na zagospodarowanie można odmówić w przypadku, gdy:

- 1) istnieje uzasadnione przypuszczenie, że pomoc zostanie wykorzystana niezgodnie z celem, na jaki zostanie przyznana;
- 2) osoba usamodzielniana przed osiągnięciem pełnoletności opuściła samowolnie pieczę zastępczą;
- 3) osoba usamodzielniana porzuciła naukę umożliwiającą jej przygotowanie zawodowe i nie podejmuje zatrudnienia;
- 4) stosunek pracy z osobą usamodzielnianą został rozwiązany bez wypowiedzenia z winy pracownika;
- 5) osoba usamodzielniana bez uzasadnionej przyczyny uchyła się od podjęcia proponowanego jej zatrudnienia;
- 6) osoba usamodzielniana została skazana prawomocnym wyrokiem za umyślne przestępstwo lub przestępstwo skarbowe.

12. Wysokość pomocy na usamodzielnienie wynosi:

- 1) w przypadku osoby usamodzielnianej opuszczającej rodzinę zastępczą spokrewnioną — nie mniej niż 3.470zł, jeżeli przebywała w pieczy zastępczej przez okres co najmniej 3 lat;
- 2) w przypadku osoby usamodzielnianej opuszczającej rodzinę zastępczą niezawodową, rodzinę zastępczą zawodową, rodzinny dom dziecka, placówkę opiekuńczo-wychowawczą lub regionalną placówkę opiekuńczo-wychowawczą:
  - a) nie mniej niż 6.939zł — jeżeli przebywała w pieczy zastępczej przez okres powyżej 3 lat,
  - b) nie mniej niż 3.470zł — jeżeli przebywała w pieczy zastępczej przez okres od 2 do 3 lat,
  - c) nie mniej niż 1.735zł — jeżeli przebywała w pieczy zastępczej przez okres poniżej 2 lat, nie krócej jednak niż przez okres roku.

13. Pomoc na zagospodarowanie jest wypłacana jednorazowo, nie później niż do ukończenia przez osobę usamodzielnianą 26. roku życia, w wysokości nie niższej niż 1.577zł, a w przypadku osoby legitymującej się orzeczeniem o umiarkowanym albo znacznym stopniu niepełnosprawności w wysokości nie niższej niż 3.154zł. Pomoc na zagospodarowanie może być przyznana w formie rzeczowej.

W roku 2019 usamodzielniani wychowankowie rodzin zastępczych mogli otrzymać pomoc na usamodzielnienie, kontynuowanie nauki oraz zagospodarowanie w formie rzeczowej na podstawie ustawy z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej (jeżeli opuścili pieczę zastępczą przed 2012r.) lub na podstawie ustawy z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (jeżeli opuścili rodzinę zastępczą w roku 2012 i w późniejszych latach). W związku z powyższym występuje różnica między kwotami świadczeń wynikającymi z ww. ustaw.

Od 01.01.2019r. do 31.12.2019r. tut. Centrum objęło pomocą w formie kontynuowania nauki 11 wychowanków rodzin zastępczych. Wychowankowie opuszczający rodzinę zastępczą i kontynuujący naukę otrzymują miesięczną pomoc pieniężną w wysokości **526,00zł** miesięcznie.

W przypadku usamodzielnianych otrzymujących pomoc na podstawie ustawy z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej weryfikowano i kontrolowano ich sytuację materialno - bytową poprzez sporządzanie pisemnej informacji potwierdzającej oświadczone przez nich treści.

Pracownicy socjalni pozostawali w regularnym kontakcie ze wszystkimi wychowankami oraz wyznaczonymi przez wychowanków opiekunami ich procesu usamodzielnienia.

RODZAJ PRYZNANEJ POMOCY DLA PEŁNOLETNICH WYCHOWANKÓW Z RODZIN ZASTĘPCZYCH	LICZBA OSÓB	KWOTA
POMOC PIENIĘŻNA NA KONTYNUOWANIE NAUKI	11	52.436,60zł
POMOC NA USAMODZIELNIENIE	3	10.410,00zł
POMOC NA ZAGOSPODAROWANIE	3	7.463,86zł
SUMA	17	70.310,46zł

Dane źródłowe: PCPR w Mławie

W ramach pomocy mającej na celu życiowe usamodzielnienie się i integrację ze środowiskiem 3 pełnoletnim wychowankom rodzin zastępczych PCPR w Mławie przyznał pomoc pieniężną na usamodzielnienie. W 2019r. 3 pełnoletnich wychowanków z rodzin zastępczych złożyło wnioski o przyznanie pomocy na zagospodarowanie.

SPRAWOZDAWCZOŚĆ W 2019r.

W ciągu roku sprawozdawczego przygotowano i przesłano:

- 1) kwartalne sprawozdania MPiPS-03 na potrzeby Mazowieckiego Urzędu Wojewódzkiego w Warszawie,
- 2) roczne sprawozdania PS-02 rodzinnej pieczy zastępczej na potrzeby Głównego Urzędu Statystycznego w Krakowie,
- 3) ocenę zasobów pomocy społecznej za 2019r.,
- 4) sprawozdanie rzeczowo-finansowe z wykonania zadań z zakresu wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej (półroczne i roczne),
- 5) comiesięczne i kwartalne sprawozdania dot. dodatku wychowawczego wypłacanego dla dzieci z rodzinnej pieczy zastępczej,
- 6) sprawozdania dot. świadczenia „Dobry Start”,
- 7) zbiór centralny Pomost Std z pomocy społecznej wysyłany kwartalnie,
- 8) sprawozdania jednorazowe w zakresie pieczy zastępczej i pomocy społecznej.

POTRZEBY W ZAKRESIE SYTEMU PIECZY ZASTĘPCZEJ NA ROK 2020

1. Zapewnienie dzieciom pieczy zastępczej w rodzinach zastępczych, rodzinnych domach dziecka oraz w placówkach opiekuńczo - wychowawczych m.in. poprzez ponoszenie wydatków na opiekę i wychowanie dziecka umieszczonego w rodzinie zastępczej albo rddz (świadczenia na pokrycie kosztów utrzymania dziecka, dodatku na pokrycie zwiększonych kosztów utrzymania dziecka legitymującego się orzeczeniem o niepełnosprawności, świadczenia na pokrycie niezbędnych wydatków związanych z potrzebami przyjmowanego dziecka – jednorazowo, wynagrodzenia dla rodzin zastępczych zawodowych i prowadzących rodzinne domy dziecka, dofinansowania do wypoczynku, świadczenie na pokrycie wydatków związanych z wystąpieniem zdarzeń losowych lub innych zdarzeń mających wpływ na jakość sprawowanej opieki – jednorazowo lub okresowo, środków na utrzymanie lokalu mieszkalnego, środków finansowych na pokrycie kosztów związanych z remontem lub zmianą lokalu w budynku wielorodzinnym lub domu jednorodzinnym).
2. Organizowanie wsparcia osobom usamodzielnianym opuszczającym rodziny zastępcze, rodzinne domy dziecka oraz placówki opiekuńczo - wychowawcze i regionalne placówki opiekuńczo – terapeutyczne.
3. Pomoc finansowa usamodzielnianym wychowankom rodzin zastępczych poprzez udzielanie świadczeń na kontynuowanie nauki, usamodzielnienie i zagospodarowanie.
4. Tworzenie warunków do powstawania i działania rodzin zastępczych, rodzinnych domów dziecka i rodzin pomocowych, m.in. poprzez propagowanie rodzinnych form pieczy zastępczej (ogłoszenia w prasie, ulotki, lokalnej prasie, strona internetowa PCPR).
5. Organizowanie szkoleń dla funkcjonujących w powiecie mławskim rodzin zastępczych, prowadzących rodzinne domy dziecka oraz kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej, prowadzenia rodzinnego domu dziecka.
6. Organizowanie wsparcia dla rodzinnej pieczy zastępczej, w szczególności przez umożliwienie dostępu do różnych specjalistów oraz dalszego prowadzenia grup wsparcia.

2) INSTYTUCJONALNA PIECZA ZASTĘPCZA

Na terenie powiatu mławskiego funkcjonują 4 placówki opiekuńczo – wychowawcze: Dom Dziecka nr 1 w Kowalewie dla 14 wychowanków, Dom Dziecka nr 2 w Kowalewie dla 14 wychowanków, Dom Dziecka nr 3 w Kowalewie dla 14 wychowanków, Dom Dziecka nr 4 w Kowalewie dla 10 wychowanków oraz Centrum Administracyjne do Obsługi Placówek Opiekuńczo – Wychowawczych. Placówki zapewniają dzieciom całkowicie lub częściowo pozbawionych opieki rodzicielskiej całodobową opiekę i wychowanie.

Domy Dziecka w Kowalewie są placówkami typu socjalizacyjnego. Stan dzieci w Domu Dziecka nr 1 na dzień 31.12.2019r. wynosił 15 osób, w Domu Dziecka nr 2 - 14 osób, w Domu Dziecka nr 3 – 14 osób, a w Domu Dziecka nr 4 - 10 osób.

W 2019r. do Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie wpłynęły 3 postanowienia z Sądu Rejonowego z Mławy. W związku z umieszczeniem w okresie od stycznia do grudnia 2019r. dzieci z innych powiatów do placówek opiekuńczo – wychowawczych z terenu powiatu mławskiego, zawarte zostały 3 nowe porozumienia w sprawie umieszczenia dziecka w placówce opiekuńczo – wychowawczej socjalizacyjnej i wysokości ponoszonych wydatków z powiatem sierpeckim.

W związku z powyższym oraz w związku z wnioskami dyrektora placówek opiekuńczo – wychowawczych w Kowalewie o przeniesienie dzieci do innych placówek tego samego typu, tut. Centrum w okresie od 1 stycznia 2019r. do 31 grudnia 2019r. wydało 13 skierowań o umieszczeniu w Domach Dziecka w Kowalewie.

Zgodnie z art. 193 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej za pobyt dziecka w pieczy zastępczej rodzice ponoszą miesięczną opłatę w wysokości średnich miesięcznych wydatków przeznaczonych na utrzymanie dziecka w placówce opiekuńczo – wychowawczej.

Starosta na wniosek lub z urzędu, uwzględniając Uchwałę Nr XIV/91/2012 Rady Powiatu Mławskiego z dnia 23 lutego 2012r. w sprawie określenia szczegółowych warunków umorzenia w całości lub części, łącznie z odsetkami, odroczenia terminu płatności, rozłożenia na raty lub odstępowania od ustalenia opłaty za pobyt dziecka w pieczy zastępczej może umorzyć w całości lub w części łącznie z odsetkami, odroczyć termin płatności, rozłożyć na raty lub odstąpić od ustalenia opłaty za pobyt dziecka w placówce.

Wobec powyższego, w okresie od stycznia do grudnia 2019 roku PCPR w Mławie wydało 6 decyzji administracyjnych odstępujących od ustalenia od rodziców opłaty za pobyt dziecka w placówce opiekuńczo – wychowawczej oraz 7 decyzji administracyjnych wygaszających decyzje w sprawie odstąpienia od ustalenia od rodziców opłaty za pobyt dziecka w placówce opiekuńczo – wychowawczej;

Na podstawie art. 113a wyżej wymienionej ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, na każde umieszczone w placówkach opiekuńczo – wychowawczej dziecko w wieku do ukończenia 18 roku życia przysługuje dodatek w wysokości świadczenia wychowawczego określonego w przepisach o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci. W związku z powyższym w 2019 roku tut. **Centrum wydało 49 decyzji administracyjnych**

w sprawie przyznania dodatku w wysokości świadczenia wychowawczego oraz 4 decyzje administracyjne uchylające decyzje w sprawie przyznania dodatku w wysokości świadczenia wychowawczego.

W 2019r. wypłacono świadczenie z programu „Dobry start” na 44 dzieci przebywających w instytucjonalnej pieczy zastępczej i 1 osobie usamodzielnianej, w łącznej wysokości 13.500,00zł.

Powiat, na terenie, którego funkcjonuje mogąca przyjąć dziecko placówka opiekuńczo – wychowawcza, zawiera z powiatem właściwym ze względu na miejsce zamieszkania dziecka przed umieszczeniem go po raz pierwszy w pieczy zastępczej, porozumienie w sprawie przyjęcia dziecka oraz warunków jego pobytu i wysokości wydatków na jego opiekę i wychowanie.

W okresie od stycznia do grudnia 2019 roku na podstawie zawartych **25** porozumień z Powiatem Mławskim, niżej wymienione powiaty ponosiły wydatki z tytułu utrzymania ich dzieci w Domach Dziecka w Kowalewie tj:

- powiat sierpecki – 7 porozumień dla siedmiorga dzieci;
- powiat żyrardowski - 3 porozumienia dla trojga dzieci;
- powiat legionowski – 4 porozumienia dla czworga dzieci;
- powiat białobrzeski – 2 porozumienia dla dwojga dzieci;
- powiat warszawsko – zachodni – 4 porozumienia dla czworga dzieci;
- powiat żuromiński – 5 porozumień dla pięciorga dzieci.

Powiat Mławski w okresie od stycznia do grudnia 2019 roku na mocy zawartych porozumień z niżej wymienionymi województwami, powiatami i miastami na prawach powiatu, ponosił wydatki z tytułu umieszczenia dzieci pochodzących z powiatu mławskiego w placówkach opiekuńczo - wychowawczych na terenie innego powiatu, tj:

- powiat płoński – porozumienie dla 2 dzieci;
- Miasto Siedlce – porozumienie dla 2 dzieci;
- powiat kraśnicki – porozumienie dla 1 dziecka;

Stwierdzić należy, iż główną przyczyną umieszczania dzieci w Domach Dziecka w Kowalewie jest: alkoholizm rodziców oraz bezradność w sprawach opiekuńczo – wychowawczych i prowadzeniu gospodarstwa domowego.

Osobie opuszczającej placówkę opiekuńczo - wychowawczą, po osiągnięciu pełnoletności udziela się wsparcia w uzyskaniu odpowiednich warunków mieszkaniowych i zatrudnienia oraz przyznaje się pomoc na: kontynuowanie nauki, usamodzielnienie, zagospodarowanie,

W roku 2019 PCPR w Mławie obejmował pomocą **23 wychowanków** (15 mężczyzn i 8 kobiet), w tym **16 pełnoletnich wychowanków placówki opiekuńczo – wychowawczej, 6 wychowanków młodzieżowego ośrodka wychowawczego oraz 1 wychowanek młodzieżowego ośrodka socjoterapii**, którzy realizowali indywidualne programy usamodzielnienia.

Poniższa tabela przedstawia osoby opuszczające placówki objęte pomocą tut. Centrum w okresie od 01.01.2019r. do 31.12.2019r.

Tabela nr 15. Osoby usamodzielniane opuszczające placówki

Gmina/ Miasto	Pomoc na kontynuowanie nauki		Pomoc na usamodzielnienie		Pomoc na zagospodarowanie w formie rzeczowej	
	Ilość osób	Kwota w zł	Ilość osób	Kwota w zł	Ilość osób	Kwota w zł
Mława	16	70.584,62zł	3	20.817,00zł	4	8.133,94zł
Płońsk	1	3.970,49zł	1	0,00zł	0	0,00zł
Warszawa	1	6.346,80zł	0	0,00zł	0	0,00zł
Kraśnik	1	4.208,00zł	0	0,00zł	0	0,00zł
Wieniawa	1	1.052,00zł	0	0,00zł	0	0,00zł
Gdańsk	1	6.312,00zł	0	0,00zł	0	0,00zł
Radzanów	1	1.052,00zł	0	0,00zł	0	0,00zł
Siedlce	1	6.312,00zł	0	0,00zł	0	0,00zł
RAZEM	23	99.837,91zł	4	20.817,00zł	4	8.133,94zł

Dane źródłowe: PCPR w Mławie

- W okresie od stycznia do grudnia 2019 roku PCPR w Mławie wydało:
- 4** decyzje administracyjne przyznające pomoc na kontynuowanie nauki dla wychowanków placówki opiekuńczo – wychowawczej;
  - 10** decyzji administracyjnych uchylających pomoc na kontynuowanie nauki dla wychowanków placówki opiekuńczo – wychowawczej;
  - 1** decyzję administracyjną odmawiającą przyznanie pomocy na kontynuowanie nauki dla wychowanków placówki opiekuńczo – wychowawczej z powodu nie spełnienia warunków;
  - 3** decyzje administracyjne przyznające pomoc na usamodzielnienie dla wychowanków placówki opiekuńczo – wychowawczej;
  - 2** decyzje administracyjne przyznające pomoc na zagospodarowanie dla wychowanków placówki opiekuńczo – wychowawczej;
  - 1** decyzję administracyjną uchylającą pomoc na kontynuowanie nauki dla wychowanki młodzieżowego ośrodka wychowawczego;
  - 1** decyzję administracyjną dot. zwrotu nienależnie pobranego świadczenia na kontynuowanie nauki wychowance młodzieżowego ośrodka wychowawczego;
  - 2** decyzje administracyjne przyznające pomoc na zagospodarowanie w formie rzeczowej dla wychowanków młodzieżowego ośrodka wychowawczego;

1 decyzję administracyjną zawieszającą pomoc na kontynuowanie nauki wychowankowi młodzieżowego ośrodka wychowawczego.

W okresie od stycznia do grudnia 2019 roku na pomoc dla wychowanków placówek opiekuńczo – wychowawczych i młodzieżowych ośrodków wychowawczych oraz młodzieżowych ośrodków socjoterapii wydatkowano łącznie **128.788,85zł**, z tego:

Dla 23 wychowanków na kontynuowanie nauki	99.837,91zł.
Dla 3 wychowanków na usamodzielnienie	20.817,00zł.
Dla 4 wychowanków na zagospodarowanie	8.133,94zł.

5. Środowiskowy Dom Samopomocy w Mławie ul. Słowackiego 16

Środowiskowy Dom Samopomocy w Mławie od dnia 02.09.2002r. do 31.12.2019r. funkcjonował w strukturach Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Mławie. Środowiskowy Dom Samopomocy w Mławie jest koedukacyjną placówką pobytu dziennego przeznaczoną dla 41 osób dorosłych niepełnosprawnych intelektualnie w stopniu znacznym, umiarkowanym i lekkim. Zajęcia odbywają się 5 dni w tygodniu, od poniedziałku do piątku w godzinach 8⁰⁰ – 16⁰⁰.

Uczestnicy Środowiskowego Domu Samopomocy w Mławie ponoszą odpłatność za korzystanie ze świadczonych usług, jeżeli dochód na osobę w rodzinie lub dochód osoby samotnie gospodarującej przekracza kwotę 300% odpowiedniego kryterium dochodowego, tj. 528,00zł x 300% = 1.584,00zł lub 701,00zł x 300 % = 2.103,00zł. Jeżeli dochód przekraczał w/w kryterium została ustalana odpłatność za pobyt w wysokości 5 % dochodu na osobę w rodzinie lub samotnie gospodarującą. Na dzień 31.12.2019r., zgodnie z wydanymi decyzjami administracyjnymi, odpłatność za korzystanie z usług Środowiskowego Domu Samopomocy w Mławie ponosiło 17 osób.

Od 01.01.2019r. do 31.12.2019r. Środowiskowy Dom Samopomocy w Mławie obejmował opieką terapeutyczno - medyczno - rehabilitacyjną 48 osób z upośledzeniem umysłowym w tym: 19 kobiet i 29 mężczyzn w różnym wieku.

Dla 48 osób będących użytkownikami Środowiskowego Domu Samopomocy w Mławie – PCPR w Mławie w 2019 roku zgromadziło stosowną dokumentację i wydało decyzje administracyjne zwalniające lub ustalające odpłatność. Pieniądze uzyskane z ponoszonych odpłatności za pobyt w w/w Domu, odprowadzone zostały do Starostwa Powiatowego w Mławie, a następnie do Mazowieckiego Urzędu Wojewódzkiego w Warszawie.

Zatem w okresie od stycznia do grudnia 2019 roku PCPR w Mławie wydało 85 decyzji dotyczących Środowiskowego Domu Samopomocy w Mławie, tj.:

- **38** decyzji administracyjnych kierujących do Środowiskowego Domu Samopomocy w Mławie bez ponoszenia odpłatności za pobyt;
- **13** decyzji administracyjnych kierujących oraz ustalających odpłatność za pobyt w Środowiskowym Domu Samopomocy w Mławie;

- **26** decyzji administracyjnych zmieniających odpłatność za pobyt w Środowiskowym Domu Samopomocy w Mławie;
- **5** decyzji administracyjnych ustalających odpłatność za pobyt w Środowiskowym Domu Samopomocy w Mławie;
- **1** decyzję administracyjną uchylającą decyzję kierującą do Środowiskowego Domu Samopomocy w Mławie oraz ustalającą odpłatność za pobyt;
- **1** decyzję administracyjną wygaszającą decyzję kierującą do Środowiskowego Domu Samopomocy w Mławie oraz ustalającą odpłatność za pobyt;
- **1** decyzję administracyjną zwalniającą z odpłatności za pobyt w Środowiskowym Domu Samopomocy w Mławie.

Działania zmierzające do usamodzielnienia się uczestników ŚDS w Mławie realizowane były w oparciu o następujące formy:

1) Terapia zajęciowa prowadzona w formie prac zespołowych i indywidualnych z możliwością swobodnego wyboru przez uczestników rodzaju zajęć:

- zajęcia plastyczne – rękodzielnicze,
- zajęcia techniczne,
- zajęcia kulinarne,
- zajęcia kulturalno – oświatowe,
- zajęcia krawieckie,
- zajęcia informatyczne,
- kinezyterapia

2) Trening umiejętności społecznych i praktycznych:

- trening dbałości o wygląd zewnętrzny,
- trening nauki higieny,
- trening budżetowy,
- trening umiejętności praktycznych,
- kształcenia i utrwalania umiejętności przebywania w grupie.

3) Terapia psychologiczna - zajęcia indywidualne i grupowe:

- zajęcia indywidualne,
- zajęcia grupowe – psychoedukacyjne,
- „spotkania społeczności terapeutycznej”

4) Socjoterapia:

- zajęcia grupowe relaksacyjne,
- zajęcia grupowe z psychoedukacji.

Placówka ma zasięg ponadlokalny, swoją ofertę kieruje do mieszkańców powiatu mławskiego. Do Środowiskowego Domu Samopomocy w Mławie uczęszczają osoby niepełnosprawne intelektualnie z miasta Mławy oraz okolicznych gmin: Dzierzgowo, Lipowiec Kościelny, Radzanów, Stupsk, Szreńsk, Szydłowo, Wieczfnia Kościelna, Wiśniewo.

Liczba osób dowożonych do ośrodka :

- w trakcie roku – 6.809 osób
- średnio w ciągu miesiąca - 568 osób.

Samochód własny Volkswagen Transporter 9-osobowy przystosowany do przewozu osób niepełnosprawnych, w tym jednej osoby na wózku inwalidzkim.

Średnia liczba przejechanych kilometrów - 193. Do przewozu uczestników placówka zatrudnia kierowcę-opiekuna / 1 etat/.

W 2019 roku Środowiskowy Dom Samopomocy w Mławie zrealizował większość zadań wynikających z planu pracy na 2019 rok. Zadania Domu w 2019 roku były realizowane przez wyspecjalizowaną kadrę Środowiskowego Domu Samopomocy w Mławie, która chętnie poszerzała swoje dotychczasowe kwalifikacje biorąc udział w szkoleniach i kursach oferowanych przez placówkę. W 2019r. Kierownik wraz z pracownikami Środowiskowego Domu Samopomocy w Mławie brali udział w szkoleniach zewnętrznych i wewnętrznych.

Środowiskowy Dom Samopomocy w Mławie spełnia standardy zawarte w rozporządzeniu Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 9 grudnia 2010 roku w sprawie środowiskowych domów samopomocy (Dz.U. Nr 238, poz. 1586 z późn. zm.). W celu poprawy warunków higienicznych i estetyki wewnątrz w 2019 roku pomalowano ściany w pracowni komputerowej oraz w pokoju pracownika socjalnego. Remont przyczynił się do poprawy jakości pracy zatrudnionej kadry i pobytu uczestników. Ponadto, zakupiono nowe meble do pracowni komputerowej.

Środowiskowy Dom Samopomocy w Mławie w 2019r. otrzymał dotację celową w wysokości .z programu „Za życiem”. W/w dotacja została przyznana dla 10 osób z niepełnosprawnościami sprzężonymi. Za pozyskane środki finansowe została doposażona pracownia komputerowa – zakupiono sprzęt komputerowy wraz z oprogramowaniem dla osób z niepełnosprawnościami sprzężonymi m.in. jednostka centralna – 2 szt. , ekran dotykowy – 3 szt., oprogramowanie specjalistyczne: 1-2-3 Paint - 2 szt., Fun Paint – 4 szt., krzyżówki – 2 szt., Megamix – 1 szt.

W ramach w/w dotacji zakupiono również klawikord, gry, klocki, puzzle oraz 10 sztuk dresów.

Ponadto w/w osoby zostały objęte ćwiczeniami ogólnie usprawniającymi prowadzonymi przez rehabilitanta zatrudnionego w ramach dotacji celowej „Za życiem”.

Zainteresowanie placówką oraz oferowanymi formami pomocy z roku na rok jest coraz większe, o czym świadczy coraz większa liczba osób niepełnosprawnych intelektualnie zgłaszających się do korzystania z usług Domu.

Pomimo statutowej liczby miejsc wynoszącej 41, liczba wszystkich osób korzystających z usług Domu w 2019r. wyniosła 48 osób.

Uczestnictwo osób niepełnosprawnych w Środowiskowym Domu Samopomocy w Mławie sprawiło, że stali się bardziej otwarci, samodzielni, lepiej potrafią radzić sobie w otaczającej rzeczywistości. Uczestnicy Środowiskowego Domu Samopomocy w Mławie traktują placówkę jak swój drugi Dom, gdzie czują się potrzebni i doceniani oraz mogą w nim realizować swoje pasje oraz rozwijać swoje zainteresowania.

6. JEDNOSTKI NADZOROWANE PRZEZ PCPR W MŁAWIE

I) Centrum Administracyjne do Obsługi Placówek Opiekuńczo-Wychowawczych oraz Domy Dziecka nr 1,2,3,4 w Kowalewie

Na terenie powiatu mławskiego funkcjonują: Dom Dziecka nr 1, Dom Dziecka, nr 2, Dom Dziecka nr 3, Dom Dziecka nr 4 oraz Centrum Administracyjne do Obsługi Placówek Opiekuńczo - Wychowawczych z siedzibą w Kowalewie.

Placówki opiekuńczo - wychowawcze realizują zadania instytucjonalnej pieczy zastępczej:

- zapewniają dziecku całodobową opiekę i wychowanie oraz zapobiegają jego niezbędne potrzeby, w szczególności emocjonalne, rozwojowe, zdrowotne, bytowe, społeczne i religijne;
- realizują przygotowany we współpracy z asystentem rodziny plan pomocy dziecku;
- umożliwiają kontakt dziecka z rodzicami i innymi osobami bliskimi, chyba że sąd postanowi inaczej;
- podejmują działania w celu powrotu dziecka do rodziny;
- zapewniają dziecku dostęp do kształcenia dostosowanego do jego wieku i możliwości rozwojowych;
- obejmują dziecko działaniami terapeutycznymi;
- zapewniają korzystanie z przysługujących świadczeń zdrowotnych.

Wspólną obsługę ekonomiczno – administracyjną, organizacyjną oraz opiekę specjalistyczną w/w placówkom zapewnia Centrum Administracyjne do Obsługi Placówek Opiekuńczo-Wychowawczych.

Tabela nr 16. Stan liczbowy wychowanków na dzień 31.12.2019r.

Lp.	Placówka Opiekuńczo - Wychowawcza	Stan w dn. 01.01.2019	Ubyło	Przybyło	Stan w dn. 31.12.2019
1.	Domu Dziecka nr 1	12	2	5	15
2.	Domu Dziecka nr 2	13	2	3	14
3.	Domu Dziecka nr 3	14	3	3	14
4.	Domu Dziecka nr 4	8	2	2	10

Źródło: Dane Centrum Administracyjnego do Obsługi Placówek Opiekuńczo – Wychowawczych w Kowalewie

W 2019r. łącznie: usamodzielniono - 2 wychowanków, przeniesiono do innych placówek tego samego typu - 4 wychowanków, 1 dziecko zostało umieszczone w rodzinie adopcyjnej. W 2019r. brak umieszczenia w rodzinnych formach pieczy zastępczej.

Tabela nr 17. *W placówkach przebywają wychowankowie z następujących powiatów (stan w dn. 31.12.2019)*

Placówka opiekuńczo-wychowawcza	Powiat						
	Mława	Sierpc	Żyrardów	Białobrzegi	Ożarów Mazowiecki	Żuromin	Legionowo
Domu Dziecka nr 1	9	2	0	0	0	0	4
Domu Dziecka nr 2	8	2	0	0	0	4	0
Domu Dziecka nr 3	5	1	1	2	4	1	0
Domu Dziecka nr 4	6	2	2	0	0	0	0
Łącznie:	28	7	3	2	4	5	4

Źródło: Dane Centrum Administracyjnego do Obsługi Placówek Opiekuńczo – Wychowawczych w Kowalewie

Tabela nr 18. *Władza rodzicielska rodziców (stan w dn. 31.12.2019r.)*

Władza rodzicielska	Dom Dziecka nr 1	Dom Dziecka nr 2	Dom Dziecka nr 3	Dom Dziecka nr 4
Ograniczona	2	5	5	1
Pozbawienie władzy rodzicielskiej	11	5	3	0
Rodzice nie żyją	0	3	4	0
Zawieszona	1	1	0	0
Wychowankowie pełnoletni	1	0	2	9

Źródło: Dane Centrum Administracyjnego do Obsługi Placówek Opiekuńczo – Wychowawczych w Kowalewie

Tabela nr 19. *Wychowankowie przebywający w MOS i MOW (stan w dn. 31.12.2019r.)*

Lp.	Placówka Opiekuńczo-Wychowawcza	MOS	MOW	Razem
1.	Domu Dziecka nr 1	2	0	2
2.	Domu Dziecka nr 2	2	1	3
3.	Domu Dziecka nr 3	0	0	0
4.	Domu Dziecka nr 4	0	0	0
Łącznie:		4	1	5

Źródło: Dane Centrum Administracyjnego do Obsługi Placówek Opiekuńczo – Wychowawczych w Kowalewie

Tabela 20. *Szkoły, do których uczęszczają wychowankowie w placówkach opiekuńczo-wychowawczych:*

Placówki opiekuńczo-wychowawcze	Oddział przedszkolny	Szkoła podstawowa	Gimnazjum	Szkoły ponadgimnazjalne (technikum, liceum, szkoły zaw.)	Studia wyższe, szkoły policealne
Domu Dziecka nr 1	0	11	1	2	0
Domu Dziecka nr 2	1	9	4	0	0
Domu Dziecka nr 3	0	9	2	2	1
Domu Dziecka nr 4	0	0	0	6	4
Razem:	1	29	7	10	5

Źródło: Dane Centrum Administracyjnego do Obsługi Placówek Opiekuńczo – Wychowawczych w Kowalewie

Pracę opiekuńczo - wychowawczą w poszczególnych Domach Dziecka koordynują wychowawcy – liderzy wyznaczeni przez dyrektora Centrum. Na podstawie rocznego planu pracy Domu Dziecka opracowują plany pracy z grupą na każdy miesiąc.

W Domach Dziecka dokonywana jest diagnoza psychologiczno-pedagogiczna, która uwzględnia potrzeby dziecka w zakresie opiekuńczym, rozwojowym, emocjonalnym i społecznym, jego mocne strony, przyczyny kryzysu w rodzinie oraz relacje dziecka z jego najbliższym otoczeniem. Na ich podstawie tworzony jest plan pomocy dziecku. Większość wychowanków przebywających w Domach Dziecka obarczona jest szeregiem deficytów rozwojowych i zaległościami w nauce szkolnej.

Wychowankowie z orzeczoną niepełnosprawnością intelektualną obowiązek szkolny realizują w Szkole Specjalnej w Mławie (3 wychowanków). Pozostali wychowankowie potrzebujący pomocy terapeutycznej otrzymują ją na terenie Domu Dziecka i częściowo w szkołach, do których uczęszczają.

W poszczególnych placówkach opiekuńczo- wychowawczych odbywają się zajęcia grupowe i indywidualne prowadzone przez specjalistów zatrudnionych w Centrum Administracyjnym (pedagoga, psychologa, terapeutów):

- terapia pedagogiczna w tym:
  - zajęcia korekcyjno - kompensacyjne (dla 12 wychowanków),
  - zajęcia wyrównawcze (dla 15 wychowanków),
- terapia psychologiczna (9 wychowanków),
- terapia logopedyczna (3 wychowanków).

W Domach Dziecka działają Zespoły do spraw okresowej oceny sytuacji dziecka.

W skład Zespołu do spraw okresowej oceny sytuacji dziecka, wchodzi: dyrektor placówki, pedagog, psycholog oraz pracownik socjalny, wychowawca kierujący procesem wychowawczym dziecka, przedstawiciel organizatora rodzinnej pieczy zastępczej, rodzice dziecka (jeśli nie są pozbawieni praw rodzicielskich), asystent rodziny, przedstawiciel ośrodka adopcyjnego.

W razie potrzeb do udziału w posiedzeniu zapraszania są przedstawiciele sądu rodzinnego, policji, szkół oraz osoby bliskie dziecku.

Podczas pracy zespołu formułowane są wnioski dotyczące zasadności dalszego pobytu dzieci w placówce.

- w Domu Dziecka nr 1 - odbyło się 34 posiedzenia Zespołu,
- w Domu Dziecka nr 2 - odbyło się 34 posiedzenia Zespołu,
- w Domu Dziecka nr 3 - odbyło się 30 posiedzeń Zespołu,
- w Domu Dziecka nr 4 - odbyło się 18 posiedzeń Zespołu.

Na posiedzeniach Zespołów wnioskowano o umieszczenie wychowanków w rodzinie przysposabiającej, rodzinnych formach opieki zastępczej, młodzieżowych ośrodkach wychowawczych i młodzieżowych ośrodkach socjoterapii.

Tabela nr 21. Wychowankowie zgłoszeni do adopcji i rodzin zastępczych, stan na dzień 31.12.2019r.

Lp.	Placówka opiekuńczo-wychowawcza	Ilość wychowanków zgłoszonych do adopcji	Ilość wychowanków zgłoszonych do umieszczenia w rodzinie zastępczej
1	Dom Dziecka nr 1	1	8
2	Dom Dziecka nr 2	4	8
3	Dom Dziecka nr 3	2	7
4	Dom Dziecka nr 4	0	0
	Razem:	7	23

Źródło: Dane Centrum Administracyjnego do Obsługi Placówek Opiekuńczo – Wychowawczych w Kowalewie

2) Dom Pomocy Społecznej „Zdrowa Jesień” w Bogurzynie

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Mławie zgodnie z art. 112 ust. 8 ustawy z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej (t. j. Dz. U. z 2019r., poz. 1507 ze zm.) sprawowało nadzór nad Domem Pomocy Społecznej „Zdrowa Jesień” w Bogurzynie. Do tutejszego Centrum wpływała dokumentacja dotycząca umieszczenia w Domu Pomocy Społecznej w Bogurzynie i na ich podstawie tut. Centrum wydawało decyzje umieszczające.

Do Domu Pomocy Społecznej na podstawie decyzji, skierowani i umieszczani są ludzie z terenu całej Polski. Do Domu Pomocy Społecznej w Bogurzynie kierowane były osoby na podstawie postanowienia Sądu lub na własną prośbę – wniosek.

Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Mławie wydaje decyzje o umieszczeniu w DPS Bogurzyn.

W 2019r. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Mławie wydało:

- **8** decyzji administracyjnych umieszczających w Domu Pomocy Społecznej w Bogurzynie;
- **6** decyzji administracyjnych wygaszających decyzje o umieszczeniu w Domu Pomocy Społecznej w Bogurzynie;
- **2** decyzje administracyjne uchylające decyzje o umieszczeniu w Domu Pomocy Społecznej w Bogurzynie.

W 2019r. w Domu Pomocy Społecznej w Bogurzynie mieszkały 52 osoby. Z powodu zasiedlenia Domu, powstała lista osób oczekujących, na której na dzień 31.12.2019r. znajdowały się 3 osoby. Główną przyczyną umieszczania osób w Domu Pomocy Społecznej w Bogurzynie jest: schizofrenia (paranoidalna, rezydualna, katatoniczna), zespoły (psychoorganiczne, zależności alkoholowej) zaburzenia osobowości, alkoholowe, urojeniowe, organiczne, depresyjne itp.

Na dzień 31.12.2019r. zatrudnionych było 37 pracowników, w skład zespołu zatrudnionego w naszej placówce wchodzi: dyrektor, kierownik, prawnik, pracownik biurowy, pracownik socjalny, terapeuci, pielęgniarki, psychologowie, lekarz psychiatra, internista, opiekunki, opiekunowie, pokojowi, pokojowe, kucharki. Mieszkańcy mają zapewnioną całodobową opiekę pielęgniarską oraz opiekuńczą.

Mieszkańcy objęci byli opieką pielęgniarską, lekarską i położnej przez POZ Grupa Zdrowie w Raciążu w ramach umowy z Narodowym Funduszem Zdrowia, ponadto w naszym domu mieli możliwość konsultacji psychiatrycznej dwa razy w miesiącu.

W 2019 roku wykonano wiele prac porządkowych remontowane były pokoje mieszkańców w zależności od potrzeb, łazienki, korytarze, pomieszczenia socjalne i biurowe, zakupiono dodatkowe meble ogrodowe, dzięki dotacji udało się zakupić laptop i aparat fotograficzny niezbędny do pracy terapeutów, dodatkowe łóżko rehabilitacyjne, sprzęt AGD do kuchni, oraz maszynę i wózek sprzątający.

Opłaty za pobyt mieszkańców wpłacane były na podstawie miesięcznie wystawianych Faktur VAT. Wiele gmin współpracując z naszym Domem pomagało w spłacie zadłużenia mieszkańców za pobyt opłatami zastępczymi.

Zespół terapeutyczny prowadził pracę w oparciu o Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej w sprawie zajęć rehabilitacji społecznej w domach pomocy społecznej dla osób z zaburzeniami psychicznymi. Realizowane były podstawowe cele: wyrabianie zaradności osobistej, pobudzanie aktywności społecznej, wyrabianie umiejętności samodzielnego wypełniania ról społecznych, promowanie zdrowia psychicznego przez aktywizację fizyczną. Zajęcia prowadzone były zarówno grupowo jak i indywidualnie przez naszych terapeutów i psychologów.

Zajęcia grupowe odbywają się w oparciu o tygodniowy rozkład zajęć, które dokumentowane są w dziennikach zajęć. Praca indywidualna realizowana jest w ramach Indywidualnego Planu Wsparcia. Realizowane są treningi takie jak:

- trening funkcjonowania w życiu codziennym – celem była nauka dysponowania środkami finansowymi, rozwijanie umiejętności wykonywania zadania według instruktażu słownego, dbanie o czystość we własnym otoczeniu, doskonalenie umiejętności radzenia sobie w kuchni. trening prowadzony był przez terapeutę zajęciowego;
- trening umiejętności interpersonalnych – zajęcia pomagały budować poczucie własnej wartości i miały na celu: zebranie wiedzy na temat własnej samodzielności, zainteresowań, umiejętności wyrażania własnego zdania, potrzeb, swoich przyzwyczajęń, poznanie i definiowanie swoich słabych i mocnych stron, zebranie

informacji o tym, co wyróżnia daną osobę od innych, nabycie, poszerzenie wiedzy dotyczącej komunikacji werbalnej i niewerbalnej, sposobów komunikowania własnych potrzeb, pojęcia asertywność, uległość, trenowanie zachowań asertywnych. Mieszkańcy zdobywali wiedzę podczas pogadanek, dzięki materiałom dydaktycznym, brali udział w dyskusjach. Trening prowadzony był przez terapeutę zajęciowego i psychologa;

- badanie psychologiczne – organizowane były spotkania grupowe i indywidualne. Celem zajęć było: poznanie samego siebie, wzmacnianie poczucia własnej wartości, budowanie pozytywnej samooceny, poszerzenie wiedzy dotyczącej własnego stanu emocjonalnego, rozwinięcie potrzeby empatii, redukcja lęków społecznych, wskazywanie celów w życiu, wzbudzanie pozytywnej energii, pomoc w ukierunkowaniu na określony cel, dążenie do zaspokojenia własnych aspiracji, naukę radzenia sobie z negatywnymi emocjami. W zależności od potrzeb indywidualnie oceniane były: funkcje intelektualne, stopień otępienia, funkcje wykonawcze, pamięć, poziom depresji, funkcje wzrokowe, spostrzegania, zależność alkoholową, poziom lęku, radzenie sobie ze stresem, akceptację choroby, zachowania zdrowotne. Badanie psychologiczne indywidualne posiada również formę wywiadu, obserwacji, rozmowy. Zajęcia prowadzone były przez psychologa;
- zajęcia ruchowe – sport i rekreacja. Mieszkańcy brali udział w zajęciach korekcyjnych, gimnastyce ogólnie - usprawniającej, zajęciach sportowych na terenie placówki, torach przeszkód, codziennych spacerach grupowych, zabawach i grach zespołowych, organizowanych spotkaniach okolicznościowych. Zajęcia odbywały się w sali rehabilitacyjnej oraz na świeżym powietrzu. W ramach zajęć ruchowych organizowane były spaceracje po okolicy, do lasu, wycieczki krajoznawcze. W tym roku mieszkańcy mieli możliwość udziału w następujących imprezach i spotkaniach o charakterze integracyjnym.
- terapia psychologiczna – organizowana jako praca indywidualna i grupowa. Celem zajęć jest wzmocnienie funkcji wzrokowo-przestrzennych, kształtowanie funkcji intelektualnych, w tym: pamięci, logicznego myślenia, rozwijanie funkcji językowych, słuchowych, poprawa koncentracji uwagi, wzbogacanie wiedzy, integracja w grupie, poprawa nastroju, podniesienie poziomu samooceny, doświadczanie sukcesu, kształtowanie właściwej motywacji, rozbudzanie ciekawości i własnych zainteresowań, kształtowanie odpowiedzialności za efekty pracy zespołowej, ogólne rozluźnienie i uwolnienie napięcia emocjonalnego, kształtowanie zmysłu estetyki;
- terapia manualna – mieszkańcy uczyli się ekspresji poprzez sztukę, poznawali nowe formy i techniki prac plastycznych, np.: malowanie na szkle, drewnie, wykonując dekoracje okolicznościowe (ozdoby na walentynki – serduszka, kartki; dekoracje wiosenne – kwiaty, Marzanna, ozdoby w okna, na drzwi mieszkańców; prace i ozdoby wielkanocne – jajka i pisanki, palmy, kartki wielkanocne, ozdoby na dom, witraże, obrazy z cekin; dekoracje letnie, gazetka, prace z papieru, bukiety z kwiatów, kolorowanki; dekoracje jesienne – prace z kasztanów i żółodzi, liście papierowe,

koszyczki wiklinowe, kompozycje z liści, wiązanki na groby, dekoracje zimowe – bombki, choinki, ozdoby choinkowe, dekoracje na lampy i w okna, witraże zimowe). Mieszkańcy rozwijali i ćwiczyli koordynację wzrokowo-ruchową (zabawa z modeliną, plasteliną i masą solną, wykonują kulki z bibuły, quilling, dekoracje ze wstążki), uczyli się podstawowych kolorów, posługiwania się prostymi narzędziami, wzbudzając wyobraźnię, uczyli się wytrwałości. Zajęcia prowadzone są przez terapeutę zajęciowego;

- trening umiejętności rozwiązywania problemów – mieszkańcy byli wspierani i otrzymywali wskazówki jak rozwiązywać problemy, z którymi się borykają. Wzmacniane były pozytywne zachowania. Pensjonariusze nabywali wiedzę z zakresu trudnych uczuć i negatywnych emocji pojawiających się w sytuacjach problemowych oraz z zakresu radzenia sobie ze stresem. Trening miał na celu realizację następujących zagadnień: kształtowanie postaw i umiejętności społecznych opartych o empatię oraz wzajemną pomoc, interakcje społeczne w obrębie grupy własnej i w szerszym środowisku, naukę panowania nad emocjami (umiejętność przegrywania, ponoszenia porażek), rozmowy na tematy trudne i bolesne powodujące konflikty (alkoholizm, nikotynizm, narkomania, hazard, dopalacze, media itp). Zajęcia prowadzone były przez terapeutę zajęciowego i psychologa;
- trening umiejętności spędzania czasu wolnego – mieszkańcy rozwijali zainteresowania literaturą, sztuką (przedstawienie z okazji Dnia Kobiet - „Czym byłby świat, gdyby Was nie było...?” – pensjonariusze wraz z terapeutami przygotowali ciekawe rozwiązania dekoracyjne i nie mieli barier przed publicznym występem), rozwijali zainteresowania muzyczne (granie na gitarze, karaoke – śpiew piosenek biesiadnych, kolęd), przypominali sobie zasady różnorodnych gier stolikowych, samodzielnie podejmując decyzje odnośnie wyboru ulubionej gry, uczyli się współpracy i zdrowej rywalizacji w grupie, dbaliśmy o sprawność psychofizyczną, uczyliśmy okazywać i wyrażać emocje poprzez ruch (urodziny mieszkańców, zabawy taneczne, imprezy okolicznościowe), słuchając, czytając książki, uczyli się analizy czytanego tekstu, samodzielnie sięgali po czasopisma, korzystając z biblioteki na terenie Domu Pomocy Społecznej, uczyli się mówić o własnych uczuciach i przeżywanych stanach emocjonalnych (oglądanie filmów), dbano i rozwijano sferę duchową (uczestnictwo w Mszach św. w kaplicy i kościele parafialnym – udział w rekolekcjach wielkopostnych, posypanie głów popiołem, przyjęcie sakramentu namaszczenia chorych, udział w Misjach Świętych w kościele parafialnym, udział w uroczystościach pogrzebowych, udział w miesięcznicach – comiesięcznych Mszach Świętych za zmarłych mieszkańców z danego miesiąca). Zajęcia prowadzone były przez terapeutę zajęciowego i psychologa;
- zajęcia informatyczne – miały na celu naukę korzystania z komputera. Mieszkańcy uczyli się podstawowych czynności z jego obsługą (włączanie/wyłączanie, posługiwanie się klawiaturą i myszką). Pensjonariusze uczyli się przepisywania tekstów, dokonując wyboru rodzaju i rozmiaru czcionki, rysowania i malowania w programie Paint, tworzyli własne dokumenty, uczyliśmy ich jak nawiązać połączenia

z Internetem, zapoznawali się z podstawowymi funkcjami wyszukiwarek internetowych, uczyli się zdobywania informacji z sieci. Zajęcia prowadzone były przez terapeutę zajęciowego i psychologa.

W każdym miesiącu obchodzone były urodziny mieszkańców przy wspólnym poczęstunku i zabawie, w porze letniej organizowane są grille, zabawy na świeżym powietrzu.

W 2019 roku organizowano dla mieszkańców wiele imprez: Bal Walentynkowy w zaprzyjaźnionej Placówce Środowiskowym Domu Samopomocy w Mławie, zorganizowano pochód z okazji pierwszego Dnia Wiosny, obchodzono IX urodziny Domu Pomocy Społecznej. W czerwcu ważnym wydarzeniem w Domu było przyjęcie przez naszego mieszkańca Pierwszej Komunii Świętej, zorganizowano również wycieczkę do Mikołajek – Rynu- Mrągowa – Świętej Lipki. W sierpniu w ramach agroturystyki mieszkańcy udali się na piknik do Niestumia. We wrześniu obchodzono jak co roku święto pieczonego ziemniaka na które zaproszono gości z ZOL-u w Kraszewie-Czubakach. W październiku mieszkańcy uczestniczyli w turnieju warcabowym organizowanym w Środowiskowym Domu Samopomocy w Mławie, na którym reprezentant Domu Pan Jarosław zajął I miejsce, co umożliwiło mu wzięcie udziału w Ogólnopolskich Mistrzostwach Warcabowych, w których również brał udział. Mieszkańcy wyjechali do kina w Olsztynie na film „Nieznajomi”, zorganizowano Domu bal Andrzejkowy z udziałem gości z ŚDS w Mławie, mikołajki. Nowym doświadczeniem dla mieszkańców był wyjazd do Teatru na spektakl „Opowieść Wigilijna”, w okresie świąt wspólnie kolędowano.

Dom Pomocy Społecznej funkcjonuje na dobrym poziomie. Analiza działalności i poziomu usług opiekuńczych w DPS wskazuje na zapewnienie ciągłości opieki i działań rehabilitacyjnych. Zakres usług ustalany jest poprzez uwzględnienie indywidualnych potrzeb i możliwości mieszkańców. Dostępność działań opiekuńczych i rehabilitacyjnych funkcjonuje na poziomie standardowych kryteriów. Odzwierciedleniem poziomu zapewnienia usług opiekuńczych są również składane do tutejszego Centrum coroczne meldunki z realizacji zadań opiekuńczych oraz informacje dotyczące ważniejszych uroczystości, spotkań w domach, organizowanych dla mieszkańców.

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Mławie zajmuje się również wczytywaniem sprawozdań do Centralnej Aplikacji Statystycznej. Do piątego dnia każdego miesiąca wczytujemy informacje dotyczące domów pomocy społecznej wg stanu liczby mieszkańców na koniec miesiąca.

We wrześniu 2019 roku pracownicy PCPR w Mławie przeprowadzili kontrolę problemową w Domu Pomocy Społecznej w Bogurzynie. Przedmiotem kontroli była realizacja usług wspomagających zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 23 sierpnia 2012r. w sprawie domów pomocy społecznej (t.j. Dz. U. z 2018r., poz. 734 ze zm.). Podczas kontroli nie stwierdzono nieprawidłowości, w związku z czym odstąpiono od wydania zaleceń pokontrolnych.

Placówka funkcjonuje prawidłowo.

3) Zespół Ośrodków Wsparcia w Mławie

Zespół Ośrodków Wsparcia w Mławie jest stacjonarną placówką pomocową świadcząca specjalistyczne poradnictwo dla osób doznających przemocy w rodzinie oraz świadczy pomoc na rzecz osób i rodzin znajdujących się w kryzysie. Zespół Ośrodków Wsparcia powstał w październiku 2006r.

W skład Zespołu wchodzi Specjalistyczny Ośrodek Wsparcia dla Ofiar Przemocy w Rodzinie oraz Ośrodek Interwencji Kryzysowej. ZOW zatrudnia m.in. następujących specjalistów: głównego księgowego, psychologa, psychoterapeutę, pedagoga, terapeutę, pracownika socjalnego, starszego referenta ds. kadr i administracji, konsultanta prawnika, sprzątaczkę, pracownika gospodarczego.

Łącznie 11,5 etatu /5,58 OIK; 5,92 SOW/.

- *psychiatra* - umowa zlecenie,
- *informatyk* – umowa zlecenie;
- *inspektor ochrony danych* – umowa zlecenie.

Zarówno Ośrodek Interwencji Kryzysowej jak i Specjalistyczny Ośrodek Wsparcia dla Ofiar Przemocy w Rodzinie świadczą specjalistyczne poradnictwo, wsparcie i działania interwencyjne na rzecz klientów zgłaszających się do Placówki.

Placówka udzielała w 2019 roku poradnictwa: prawnego, socjalnego, psychologicznego, medycznego, konsultacji wychowawczych. Prowadzona była psychoterapia indywidualna, psychoterapia par, psychoterapia rodzin.

W 2019 roku w Zespół Ośrodków Wsparcia udzielił 2.874 porad specjalistycznych, z których skorzystały 673 osoby w tym 112 osób uwikłanych w przemoc.

W 2019 roku w hostelu Specjalistycznego Ośrodka Wsparcia dla Ofiar Przemocy w Rodzinie łącznie przebywało 27 osób, w tym 12 dzieci. (Osoby pochodzące z powiatów mławskiego 16 os., ciechanowskiego 4 os., żuromińskiego 3 os., radomskiego 2 os., warmińsko-mazurskiego 1 os., sierpeckiego 1 os.).

Po upływie każdego miesiąca przekazywane są do tut. Centrum informacje odnośnie liczby porad indywidualnych udzielanych przez specjalistów Ośrodka oraz liczby osób przebywających w hostelu Specjalistycznego Ośrodka Wsparcia dla Ofiar Przemocy i Ośrodka Interwencji Kryzysowej.

We wrześniu pracownicy PCPR w Mławie przeprowadzili kontrolę problemową w Zespole Ośrodków Wsparcia w Mławie. Zakres kontroli obejmował organizację i funkcjonowanie Ośrodka Interwencji Kryzysowej. Podczas kontroli nie stwierdzono nieprawidłowości, w związku z czym odstąpiono od wydania zaleceń pokontrolnych.

Placówka funkcjonuje prawidłowo.

7. REHABILITACJA SPOŁECZNA OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH

W 2019 roku Powiatowe Centrum realizowało zadania określone ustawą z dnia 27 sierpnia 1997r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (t.j. Dz. U. z 2019r. poz. 1172 ze zm.).

Środki Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych na rehabilitację zawodową i społeczną zgodnie z „Informacją Prezesa Zarządu PFRON o wysokości środków przypadających wg. algorytmu w 2019r. na realizację zadań w planie finansowym Funduszu dla powiatu mławskiego” zostały podzielone na poszczególne zadania Uchwałą Nr V/33/2019 Rady Powiatu Mławskiego z dnia 4 marca 2019r. oraz Uchwałą Nr XII/79/2019 Rady Powiatu Mławskiego z dnia 02.12.2019r.

Łącznie na rehabilitację społeczną przeznaczono kwotę: 661.193,00zł.

Tabela nr 22. Wykaz realizowanych zadań ze środków PFRON.

Lp.	Zadania	Liczba złożonych wniosków	Liczba osób, które otrzymały dofinansowanie	Kwota
1	Dofinansowanie uczestnictwa osób niepełnosprawnych i ich opiekunów w turnusach rehabilitacyjnych	131	115	114.243,00
2	Dofinansowanie likwidacji barier architektonicznych, w komunikowaniu się i technicznych	65	34	193.368,00
3	Dofinansowanie zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny	16	10	8.224,00
4	Dofinansowanie zaopatrzenia w przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze	573	317	345.358,00
RAZEM		785	466	661.193,00

Dane źródłowe: PCPR w Mławie

Analizy wniosków dokonuje Komisja powołana Zarządzeniem Dyrektora PCPR. W 2019 roku odbyło się 20 posiedzeń Komisji.

1) Turnusy rehabilitacyjne

Uczestnictwo osób niepełnosprawnych w turnusach rehabilitacyjnych jest jedną z podstawowych form rehabilitacji społecznej, która ma na celu umożliwienie osobom niepełnosprawnym uczestnictwa w życiu społecznym. Turnus rehabilitacyjny to zorganizowana forma aktywnej rehabilitacji połączona z elementami wypoczynku. Celem uczestnictwa w turnusie jest ogólna poprawa psychofizycznej sprawności i rozwijania kontaktów społecznych.

Osoba niepełnosprawna mogła ubiegać się o dofinansowanie uczestnictwa w turnusie ze środków funduszu, jeżeli przeciętny miesięczny dochód, w rozumieniu przepisów o świadczeniach rodzinnych, podzielony przez liczbę osób we wspólnym gospodarstwie domowym, obliczony za kwartał poprzedzający miesiąc wniosku, nie przekracza kwoty:

- 50% przeciętnego wynagrodzenia na osobę we wspólnym gospodarstwie domowym,
- 65% przeciętnego wynagrodzenia w przypadku osoby samotnej.

W 2019 roku o dofinansowanie ubiegało się wraz z opiekunami 131 osoby (w tym 39 opiekunów).

Przyznano dofinansowanie – dla 117 osób niepełnosprawnych na kwotę: 118.405,00zł.

Wyplacone dofinansowania – dla 115 osób niepełnosprawnych na kwotę: 114.243,00zł. w tym;

dla 64 osób dorosłych – na kwotę: 69.195,00zł.

dla 22 opiekunów osób dorosłych – na kwotę: 17.505,00zł.

dla 15 dzieci – na kwotę: 17.078,00zł.

dla 14 opiekunów dzieci – na kwotę: 10.465,00zł.

2) Zaopatrzenie w sprzęt rehabilitacyjny, przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze

O dofinansowanie ze środków Funduszu zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny mogą ubiegać się:

- 1) osoby niepełnosprawne stosownie do potrzeb wynikających z niepełnosprawności, jeżeli średni miesięczny dochód, w rozumieniu przepisów o zasiłkach rodzinnych, pielęgnacyjnych i wychowawczych, pomniejszony o obciążenie zaliczką na podatek dochodowy od osób fizycznych, składkę z tytułu ubezpieczeń emerytalnego, rentowego i chorobowego określoną w przepisach o systemie ubezpieczeń społecznych oraz o kwotę alimentów świadczonych przez osoby pozostające we wspólnym gospodarstwie domowym na rzecz innych osób, podzielony przez liczbę osób pozostających we wspólnym gospodarstwie domowym, obliczony za rok podatkowy poprzedzający rok, w którym składany jest wniosek, nie przekracza kwoty:
  - a) 50% przeciętnego wynagrodzenia na osobę we wspólnym gospodarstwie domowym,

- b) 65% przeciętnego wynagrodzenia w przypadku osoby samotnej,
- 2) osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą, osoby prawne i jednostki organizacyjne nie posiadające osobowości prawnej, jeżeli prowadzą działalność związaną z rehabilitacją osób niepełnosprawnych przez okres co najmniej 2 lat przed dniem złożenia wniosku oraz udokumentują posiadanie środków własnych lub pozyskanych z innych źródeł na sfinansowanie przedsięwzięcia w wysokości nieobjętej dofinansowaniem ze środków Funduszu.

W 2019 roku wpłynęły 16 wnioski na ogólną kwotę 34.038,00zł. Pozytywnie rozpatrzono **10 wniosków** i wypłacono dofinansowanie w wysokości **8.224,00zł**.

3) Zaopatrzenie w przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze

O dofinansowanie ze środków Funduszu zaopatrzenia w przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze mogą ubiegać się:

- 1) osoby niepełnosprawne stosownie do potrzeb wynikających z niepełnosprawności, jeżeli średni miesięczny dochód, w rozumieniu przepisów o zasiłkach rodzinnych, pielęgnacyjnych i wychowawczych, pomniejszony o obciążenie zaliczką na podatek dochodowy od osób fizycznych, składkę z tytułu ubezpieczeń emerytalnego, rentowego i chorobowego określoną w przepisach o systemie ubezpieczeń społecznych oraz o kwotę alimentów świadczonych przez osoby pozostające we wspólnym gospodarstwie domowym na rzecz innych osób, podzielony przez liczbę osób pozostających we wspólnym gospodarstwie domowym, obliczony za rok podatkowy poprzedzający rok, w którym składany jest wniosek, nie przekracza kwoty:
- a) 50% przeciętnego wynagrodzenia, o którym mowa w art. 2 pkt 4 ustawy, zwanego dalej "przeciętnym wynagrodzeniem", na osobę we wspólnym gospodarstwie domowym,
- b) 65% przeciętnego wynagrodzenia w przypadku osoby samotnej,

Do PCPR w Mławie w 2019 roku wpłynęło 573 wnioski na ogólną kwotę 718.299,00zł.

Pozytywnie rozpatrzono 562 wnioski i wypłacono dofinansowanie w wysokości **345.358,00zł**. Z tego:

- 493 wniosków osób dorosłych na kwotę – 294.840,00zł.
- 69 wniosków dzieci i młodzieży niepełnosprawnej na kwotę – 50.518,00zł.

4) Likwidacja barier architektonicznych, w komunikowaniu się i technicznych.

Na podstawie art. 35 ust. 1 pkt 7 lit. d ustawy można dofinansować osobom niepełnosprawnym likwidację barier architektonicznych, w komunikowaniu się i technicznych, w związku z indywidualnymi potrzebami osób niepełnosprawnych.

Bariery architektoniczne to wszelkie utrudnienia występujące w budynku i w jego najbliższej okolicy, które ze względu na rozwiązania techniczne, konstrukcyjne lub warunki użytkowania uniemożliwiają lub utrudniają swobodę ruchu osobom niepełnosprawnym.

Realizacja tego zadania ma na celu umożliwienie lub w znacznym stopniu ułatwienie osobie niepełnosprawnej wykonywanie podstawowych, codziennych czynności lub kontaktów z otoczeniem.

Bariery techniczne to przeszkody wynikające z braku zastosowania lub niedostosowania odpowiednich do rodzaju niepełnosprawności przedmiotów lub urządzeń. Likwidacja tej bariery powinna spowodować sprawniejsze działanie osoby niepełnosprawnej w społeczeństwie i umożliwić wydajniejsze jej funkcjonowanie w życiu codziennym.

Bariery w komunikowaniu się to ograniczenia uniemożliwiające lub utrudniające osobie niepełnosprawnej swobodne porozumiewanie się i/lub przekazywanie wiedzy. Likwidacja tej bariery powinna powodować sprawniejsze działanie osoby niepełnosprawnej w społeczeństwie i umożliwić jej kontakt z otoczeniem.

W 2019r. na likwidację barier architektonicznych, technicznych i w komunikowaniu się osób niepełnosprawnych wpłynęło 65 wniosków na ogólną kwotę 581.464,00zł. Pozytywnie rozpatrzono 36 wniosków na kwotę 198.124,00zł.

Wyplacono dla 34 osób kwotę 193.368,00zł. Dwie umowy zostały rozwiązane.

Tabela nr 23. Likwidacja barier architektonicznych, w komunikowaniu się i technicznych

Zadanie	Liczba złożonych wniosków	Liczba wniosków pozytywnie rozpatrzonych	Kwota dofinansowania
Likwidacja barier architektonicznych	33	21	161.868,00zł.
Likwidacja barier technicznych	9	8	25.790,00zł.
Likwidacja barier w komunikowaniu się	23	5	5.710,00zł.
Suma	65	34	193.368,00zł.

Źródło: Dane PCPR w Mławie

Bariery techniczne:

łóżko rehabilitacyjne dla 7 osób – 11.635,00zł.

schodolaz dla 1 osoby – 14.155,00zł.

Bariery w komunikowaniu się:

notebook dla 1 osoby: **960,00zł.**

laptop dla 2 osób na kwotę: **3 000,00zł.**

telefon komórkowy dla 1 osoby na kwotę: **1 500,00zł.**

radioodtworacz dla 1 osoby na kwotę: **250,00zł.**

Ogółem na rehabilitację społeczną w 2019 roku wypłacono kwotę 661.193,00zł.

8. PILOTAŻOWY PROGRAM - „AKTYWNY SAMORZĄD”

Powiat Mławski w 2019 roku po raz ósmy przystąpił do realizacji pilotażowego programu „Aktywny Samorząd” finansowanego ze środków Państwowego Funduszu Osób Niepełnosprawnych.

Celem głównym programu jest wyeliminowanie lub zmniejszenie barier ograniczających uczestnictwo beneficjentów programu w życiu społecznym, zawodowym i w dostępie do edukacji.

Formy wsparcia realizowane w 2019 roku

Łączna kwota środków przyznanych w 2019 roku; 124.008,50zł.

Moduł I

Obszar A zad. 1 – pomoc w zakupie i montażu oprzyrządowania do posiadanego samochodu
Złożone wnioski -1

Rozpatrzone pozytywnie – 1

Wypłacone dofinansowanie – **9.775,00zł.**

Obszar B zad.1 – pomoc w zakupie sprzętu elektronicznego lub jego elementów oraz oprogramowania adresowana do osób niepełnosprawnych z dysfunkcją narządu wzroku lub obu kończyn górnych

Złożone wnioski – 1

Rozpatrzone pozytywnie – 1

Wypłacono dofinansowanie – 1 na kwotę: **4.490,00zł.**

Obszar B zad. 4 – pomoc a zakupie sprzętu elektronicznego lub jego elementów oraz oprogramowania, adresowana do osób niepełnosprawnych z dysfunkcją narządu słuchu i trudnościami w komunikowaniu się za pomocą mowy,

Złożone wnioski – 2

Rozpatrzone pozytywnie – 2

Wypłacone dofinansowanie – 2 na kwotę: **2.754,00zł.**

Obszar B zad. 5 – pomoc w utrzymaniu sprawności technicznej posiadanego sprzętu elektronicznego, zakupionego w ramach programu

Złożone wnioski – 3

Rozpatrzone pozytywnie – 3

Wypłacone dofinansowanie – **3.627,00zł.**

Obszar C zad. 1 – pomoc w zakupie wózka inwalidzkiego o napędzie elektrycznym adresowana do osób niepełnosprawnych z dysfunkcją uniemożliwiającą samodzielne poruszanie się za pomocą wózka inwalidzkiego o napędzie ręcznym

Złożone wnioski – 3
Rozpatrzone pozytywnie – 3
Wyłacone dofinansowanie – **29.760,00zł.**

Obszar C zad. 2 - pomoc w utrzymaniu sprawności technicznej posiadanego wózka inwalidzkiego o napędzie elektrycznym

Złożone wnioski - 1
Rozpatrzone pozytywnie - 1
Wyłacono dofinansowanie – **2.100,00zł.**

Obszar C zad. 4 – pomoc w utrzymaniu sprawności technicznej posiadanej protezy kończyny, w której zastosowano nowoczesne rozwiązania techniczne

Złożone wnioski – 1
Rozpatrzone pozytywnie - 1
Przyznano dofinansowanie **4.146,00zł.** – w trakcie realizacji

Obszar C zad. 5 – pomoc w zakupie skutera inwalidzkiego o napędzie elektrycznym lub oprzyrządowania elektrycznego do wózka ręcznego

Złożone wnioski – 2
Rozpatrzono pozytywnie – 2
Wyłacono dofinansowanie - **10.000,00zł.**

Obszar D – pomoc w utrzymaniu aktywności zawodowej poprzez zapewnienie opieki dla osoby zależnej

Złożone wnioski – 1
Rozpatrzone pozytywnie – 1
Wyłacone dofinansowanie – **600,00zł.**

Łączna kwota dofinansowań na czas złożenia sprawozdania w Module I: **63.106,00zł.**

Moduł II – pomoc w uzyskaniu wykształcenia na poziomie wyższym

Złożone wnioski - 15
Rozpatrzone pozytywnie – 15
Wyłacone dofinansowanie - 12

Łączna kwota dofinansowania na czas złożenia sprawozdania w Module II: **23.392,50zł**

Przyznane środki na dofinansowania z pilotażowego programu „Aktywny Samorząd” w 2019 roku

Moduł I – **85. 000,00zł.**

Moduł II – **31.442,50zł**

Koszty obsługi, promocji i ewaluacji programu: **7.566,00zł. Razem – 124.008,50zł.**

9. POWIATOWY ZESPÓŁ DO SPRAW ORZEKANIA O NIEPEŁNOSPRAWNOŚCI

W aktualnym stanie prawnym zasady orzekania o niepełnosprawności lub o stopniu niepełnosprawności oraz kryteria kwalifikowania do niepełnosprawności lub do stopnia niepełnosprawności regulują następujące akty prawne:

- Ustawa z dnia 27 sierpnia 1997r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (t.j. Dz. U. z 2019r. poz. 1172, ze zm.);
- Rozporządzenie Ministra Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 15 lipca 2003 r. w sprawie orzekania o niepełnosprawności i stopniu niepełnosprawności (Dz. U. z 2018r. poz. 2027);
- Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 1 lutego 2002r. w sprawie kryteriów oceny niepełnosprawności u osób w wieku do 16 roku życia (Dz. U. z 2002r. Nr 17, poz. 162, ze zm.);

W oparciu o przepisy ustawy z dnia 27 sierpnia 1997r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych prowadzone jest postępowanie orzecznicze mające na celu ustalenie:

- niepełnosprawności osób w wieku do 16 roku życia;
- stopnia niepełnosprawności w stosunku do osób, które ukończyły 16 rok życia;
- wskazań do korzystania z ulg i uprawnień przysługujących osobom niepełnosprawnym na podstawie odrębnych przepisów i wynikających z tego ograniczeń funkcjonalnych stosownie do naruszenia sprawności organizmu.

Orzekanie o niepełnosprawności osób do 16 roku życia

Orzeczenie o niepełnosprawności wydawane jest osobom, które nie ukończyły 16 roku życia. Dzieci do 16 roku życia są zaliczane do osób niepełnosprawnych, jeżeli mają naruszoną sprawność fizyczną lub psychiczną o przewidywanym okresie trwania powyżej 12 miesięcy, z powodu wady wrodzonej, długotrwałej choroby lub uszkodzenia organizmu, powodującej konieczność zapewnienia im całkowitej opieki lub pomocy w zaspokajaniu podstawowych potrzeb życiowych w sposób przewyższający wsparcie potrzebne osobie w danym wieku. Niepełnosprawność dziecka orzeka się na czas określony, jednak na okres nie dłuższy niż do ukończenia przez dziecko 16 roku życia. Decyduje o tym ocena możliwości poprawy funkcjonowania dziecka.

Orzekanie o stopniu niepełnosprawności osób powyżej 16 roku życia

Powiatowe zespoły wydają orzeczenie osobom powyżej 16 roku życia, których stan fizyczny, psychiczny lub umysłowy trwale lub okresowo utrudnia, ogranicza bądź uniemożliwia wypełnianie ról społecznych m.in. wykonywanie pracy, poruszanie się, komunikowanie lub samoobsługę. W oparciu o złożoną wraz z wnioskiem dokumentację medyczną oraz badanie i wywiad przeprowadzone podczas posiedzenia składu orzekającego

określona jest przyczyna i stopień niepełnosprawności okresowo lub na stałe. Istnieją trzy stopnie niepełnosprawności: znaczny, umiarkowany i lekki.

Do znacznego stopnia niepełnosprawności zalicza się osobę z naruszoną sprawnością organizmu, niezdolną do pracy albo zdolną do pracy jedynie w warunkach pracy chronionej i wymagającą w celu pełnienia ról społecznych, stałej lub długotrwałej opieki i pomocy innych osób w związku z niezdolnością do samodzielnej egzystencji.

Do umiarkowanego stopnia niepełnosprawności zalicza się osobę z naruszoną sprawnością organizmu, niezdolną do pracy albo zdolną do pracy jedynie w warunkach pracy chronionej lub wymagającą czasowej albo częściowej pomocy innych osób w celu pełnienia ról społecznych.

Do lekkiego stopnia niepełnosprawności zalicza się osobę o naruszonej sprawności organizmu, powodującej w sposób istotny obniżenie zdolności do wykonywania pracy, w porównaniu do zdolności, jaką wykazuje osoba o podobnych kwalifikacjach zawodowych z pełną sprawnością psychiczną i fizyczną, lub mającą ograniczenia w pełnieniu ról społecznych dające się kompensować przy pomocy wyposażenia w przedmioty ortopedyczne, środki pomocnicze lub środki techniczne.

Orzekanie o wskazaniach do ulg i uprawnień

Zgodnie z art. 5a. ust. 1. Ustawy z dnia 27 sierpnia 1997r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (t.j. Dz. U. z 2019r. poz. 1172, ze zm.) „osoby posiadające ważne orzeczenia o zaliczeniu do jednej z grup inwalidów, niezdolności do pracy w gospodarstwie rolnym (...) mogą składać do zespołu do spraw orzekania o niepełnosprawności wniosek o ustalenie stopnia niepełnosprawności i wskazań dla celów korzystania z ulg i uprawnień na podstawie odrębnych przepisów”.

W postępowaniu o wydanie orzeczenia o wskazaniach do ulg i uprawnień stopień niepełnosprawności określa się na podstawie przedłożonych ważnych orzeczeń organów rentowych. Wskazania zawarte w orzeczeniu o stopniu niepełnosprawności określa lekarz stosownie do naruszonej sprawności organizmu i ograniczeń funkcjonalnych na podstawie bezpośredniego badania osoby zainteresowanej. Orzeczenie o wskazaniach do ulg i uprawnień wydaje się do czasu upływu ważności orzeczenia o inwalidztwie lub niezdolności do pracy. Od wydanego orzeczenie nie przysługuje odwołanie.

Powiatowy Zespół do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności w Mławie działa przy Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Mławie przy ul. Reymonta 4.

Nie posiada on statusu samodzielnej jednostki budżetowej, wspierany jest w formie obsługi finansowej, administracyjnej i kadrowej przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Mławie.

Tabela nr 24. Skład Powiatowego Zespołu do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności w Mławie

Lp.	Członkowie zespołu orzekającego	Liczba osób
1	Przewodniczący	1
2	Sekretarz	1
3	Lekarze	5
4	Psycholodzy	1
5	Pedagodzy	1
6	Doradca zawodowy	3
7	Pracownicy socjalni	2
	Razem członkowie	14

Źródło: Dane własne PCPR

Nieustannie są prowadzone działania mające na celu pozyskanie nowych członków Zespołu, głównie lekarzy specjalistów.

Do Powiatowego Zespołu do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności w Mławie w 2019 roku wpłynęło ogółem **1.099** wniosków, z tego **863** wnioski od osób powyżej 16 roku życia, w celu:

Tabela 25. Osoby powyżej 16 roku życia.

Lp.	Cel złożenia wniosku	Liczba
1.	Odpowiednie zatrudnienie	158
2.	Konieczność zaopatrzenia w przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze	84
3.	Korzystanie z systemu środowiskowego wsparcia w samodzielnej egzystencji / korzystanie z usług socjalnych, opiekuńczych, terapeutycznych i rehabilitacyjnych/	147
4.	Zasiłek pielęgnacyjny	351
5.	Korzystanie z karty parkingowej	53
6.	Inne (ulgi telekomunikacyjne, ulgi w podatku dochodowym, ulgi PKP i PKS, prawo do zamieszkiwania w oddzielnym pokoju, i inne)	70
	RAZEM	863

Źródło: Dane własne PCPR

- **236** wniosków od osób do 16 roku życia w celu zaliczenia ich do osób niepełnosprawnych, z tego dotyczących:

Tabela 26. Osoby przed 16 rokiem życia.

Lp.	Cel złożenia wniosku	Liczba
1.	Zasiłek pielęgnacyjny	221
2.	Zasiłek stały / świadczenie pielęgnacyjne	15
3.	Inne (przedłużenie urlopu wychowawczego, karta parkingowa, zaopatrzenie w przedmioty ortopedyczne, rehabilitacja)	---
RAZEM		236

Źródło: Dane własne PCPR

W 2019 roku Powiatowy Zespół wydał osobom powyżej 16 roku życia **844** orzeczeń o stopniu niepełnosprawności, z tego:

- **25** to orzeczenia o niezaliczeniu do osób niepełnosprawnych,
- **18** orzeczenia o odmowie ustalenia stopnia niepełnosprawności,
- **801** decyzji pozytywnych czyli orzeczeń z określeniem stopnia niepełnosprawności.

Tabela 27. Liczba wydanych orzeczeń wg stopni niepełnosprawności, wieku i płci, wykształcenia i zatrudnienia Osoby powyżej 16 roku życia.

STOPIEŃ NIEPEŁNOSPRAWNOŚCI				WIEK				PŁEĆ	
znacznym	umiarkowany	lekki	Razem	16-25	26-40	41-60	61 i więcej	K	M
250	359	192	801	76	57	237	431	402	399

Źródło: Dane własne PCPR

WYKSZTAŁCENIE					ZATRUDNIENIE	
mniej niż podst.	podstawowe	zasadnicze	średnie	wyższe	TAK	NIE
37	255	235	226	48	71	730

Źródło: Dane własne PCPR

W 2019 roku Powiatowy Zespół osobom do 16 roku życia wydał ogółem **234** orzeczeń, z tego:

- **215** to decyzje pozytywne - orzeczenia o zaliczeniu do osób niepełnosprawnych,
- **18** negatywne - orzeczenia o niezaliczeniu do osób niepełnosprawnych,
- **1** orzeczenia o odmowie ustalenia niepełnosprawności.

Tabela 28. Liczba wydanych orzeczeń wg wieku i płci - Osoby przed 16 rokiem życia.

RAZEM liczba orzeczeń	WIEK			PŁEĆ	
	0 – 3 lat	4 – 7 lat	8 –16 lat	K	M
215	65	40	110	86	129

Źródło: Dane własne PCPR

Do końca 2019 roku Powiatowy Zespół w Mławie wydał osobom niepełnosprawnym **239** legitymacji uprawniających do korzystania z ulg i uprawnień na podstawie odrębnych przepisów.

Tabela 29. Liczba wydanych legitymacji.

Lp.	Wyszczególnienie	Liczba
1.	Legitymacje wydane osobom przed 16 rokiem życia na podstawie ważnych orzeczeń o niepełnosprawności	39
2.	Legitymacje wydane osobom po 16 roku życia na podstawie ważnych orzeczeń o stopniu niepełnosprawności	200
	Ogółem	239

Źródło: Dane własne PCPR

Powiatowy Zespół w Mławie w roku 2019 przyjął **72** odwołania od wydanych orzeczeń, z czego **70** odwołań zostało przesłanych do rozpatrzenia przez II-gą instancję czyli Wojewódzki Zespół do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności w Warszawie, z których Wojewódzki Zespół:

- **41** orzeczeń utrzymał w mocy,
- **3** orzeczenia uchylił w całość,

- 17 orzeczeń uchylił w części,
- 6 spraw pozostawił bez rozpoznania (osoby nie zgłosiły się na posiedzenie składu orzekającego w Wojewódzkim Zespole w Warszawie),
- 2 odwołania zostały wycofane z Wojewódzkiego Zespołu,
- 1 odwołanie oczekuje na rozpatrzenie przez Zespół w Warszawie,
- 2 samokontrola odwołań

W 2019 roku Przewodniczący Powiatowego Zespołu do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności w Mławie wydał ogółem **159** kart parkingowych dla osób niepełnosprawnych i placówek.

Tabela 30. Liczba wydanych kart parkingowych.

RAZEM	Dla osób niepełnosprawnych	Dla placówek
159	156	3

Źródło: Dane własne PCPR

Łącznie wydano 1.078 orzeczeń w 2019r., podczas gdy w 2018r. liczba orzeczeń wynosiła 986. W nawiązaniu do powyższych danych można zauważyć tendencję wzrostową w przypadku wydanych orzeczeń w 2019r. w stosunku do roku 2018.

Charakter wydanych orzeczeń

Spośród 801 osób powyżej 16 roku życia, którym określono stopień niepełnosprawności: znaczny stopień uzyskało 250 osób, umiarkowany – 359 i lekki – 192. W roku 2019 różnica pomiędzy kobietami (402) a mężczyznami (399) jest nie znaczna. Osoby z wykształceniem podstawowym (255) oraz zasadniczym (235). Najliczniejszą grupę wiekową stanowiły osoby mające 60 lat i więcej (431 osoby) oraz w wieku 41-60 lat (237 osoby). Najczęstszą przyczyną niepełnosprawności były choroby narządu ruchu (221 osób), choroby serca i układu oddechowego (140), choroby neurologiczne (124 osób), choroby psychiczne to (111 osób).

Wśród 215 osób poniżej 16 roku życia uznanych w 2019 roku za niepełnosprawne przeważali, podobnie jak w 2018 roku, chłopcy (129 osób) oraz młodzież w wieku 8-16 lat (110 osób). Główną przyczyną niepełnosprawności dzieci były całościowe zaburzenia rozwojowe (41 osób), choroby neurologiczne (38 osób), choroby metaboliczne, endokrynologiczne (32 osób), choroby narządu ruchu (25 osób), choroby laryngologiczne (23 osób).

W minionym roku odbyły się 65 posiedzeń składów orzekających. Posiedzenia składów orzekających Zespołu odbywają się w siedzibie Zespołu przy ul. Reymonta 4.

Budżet Powiatowego Zespołu ds. Orzekania o Niepełnosprawności w Mławie na rok 2019 został ustalony w oparciu o kwotę dotacji w wysokości 115.000,00zł.

W miesiącu kwietniu 2019r. Starosta Powiatu Mławskiego zwrócił się z prośbą o zwiększenie budżetu Powiatowego Zespołu w rozdziale 85321 z przeznaczeniem na zakup usług zdrowotnych i wynagrodzenia bezosobowego w wysokości 45.000,00zł.

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Mławie zwróciło się również z prośbą do Zarządu Powiatu Mławskiego o możliwość dofinansowania budżetu Powiatowego Zespołu w kwocie 10.000,00zł. Decyzją Zarządu Powiatu w miesiącu kwietniu 2019r. zwiększono plan środków własnych o w/w kwotę. W miesiącu maju 2019r. Wojewoda Mazowiecki zwiększył plan dotacji o środki w kwocie 15.000,00zł., w miesiącu lipcu 2019r. dotacja została zwiększona o 10.000,00zł. Kolejne zwiększenie dotacji przez Wojewodę Mazowieckiego nastąpiło w miesiącu wrześniu 2019r. o kwotę 15.800,00zł.

Powiatowy Zespół otrzymał również dotację celową na wydawania legitymacji osobom niepełnosprawnym w łącznej kwocie 2.867,90zł z czego Powiatowy Zespół na wydanie legitymacji wydatkował 100%.

Łączny plan finansowy Powiatowego Zespołu ds. Orzekania o Niepełnosprawności w Mławie na rok 2019 wyniósł **171.414,90zł**.

Reasumując należy podkreślić, że w 2019 pojawiła się tendencja zwyklowa w stosunku do 2018 roku w składaniu wniosków o wydanie orzeczenia o niepełnosprawności i o stopniu niepełnosprawności. Nadal utrzymywała się przewaga składania wniosków przez osoby dorosłe, zwłaszcza przez osoby w wieku powyżej 60 roku życia. Ich głównym celem było uzyskanie świadczenia pielęgnacyjnego, zasiłku pielęgnacyjnego, korzystania z ulg i uprawnień jak również uzyskanie karty parkingowej. Dużym zainteresowaniem cieszą się legitymacje osób niepełnosprawnych wydawane na nowych blankietach.

10. WYKAZ POTRZEB

- 1) Prowadzenie specjalistycznego poradnictwa.
- 2) Rozwijanie i organizowanie rodzinnych form pieczy zastępczej, w szczególności poprzez tworzenie niezawodowych i zawodowych rodzin zastępczych.
- 3) Promocja rodzicielstwa zastępczego.

***Opracowali: Dyrektor i pracownicy PCPR
oraz Przewodnicząca Zespołu***